Splošni pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti NLB d.d., Ljubljana

NLB

Splošni pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti, NLB d.d.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen – Splošne informacije o banki in storitvah
(1) Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trg republike 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: banka), s skrajšano firmo NLB d.d., telefonsko številko 00386 (0) 1 476 39 00, e-naslovom info@nlb.si, kodo SWIFT LJBASI2X in spletno stranjo www.nlb.si izdaja te splošne pogoje za opravljanje storitev iz tretjega odstavka tega člena.

(2) Banka je članica bančne skupine NLB Skupina.

(3) Banka opravlja investicijske storitve in posle ter pomožne investicijske storitve (v nadaljevanju skupaj: **investicijske storitve** oziroma **storitve**), za katere ima veljavno dovoljenje Banke Slovenije, Slovenska 35, 1505 Ljubljana (v nadaljevanju: **Banka Slovenije**), in sicer:
- sprejemanje in posredovanje naročil ter izvrševanje naročil za račun strank v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti (v nadaljevanju tudi: **borzno posredovanje**);
- poslovanje za svoj račun;
- gospodarjenje s finančnimi instrumenti;
- investicijsko svetovanje;
- izvedbo prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa;
- izvedba prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa,
- storitve v zvezi z izvedbo prve oziroma nadaljnje prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa;
- vodenje finančnih instrumentov za račun strank (vključuje tudi skrbništvo in vodenje računov nematerializiranih finančnih instrumentov strank);
- svetovanje in storitve v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij;
- svetovanje podjetjem glede kapitalske sestave, poslovne strategije in sorodnih zadev;
- investicijske raziskave in finančne analize;
- menjalniške storitve v zvezi z investicijskimi storitvami.

(4) Banka je pri opravljanju investicijskih storitev pod nadzorom regulatorja trga finančnih instrumentov Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: **Agencija**), in Banke Slovenije.

(5) Banka opravlja investicijske storitve oziroma s stranko sklepa posle s finančnimi instrumenti na sedežu družbe, v pooblaščenih poslovalnicah, organizacijskih enotah banke ter prek drugih za to pooblaščenih pravnih oseb (odvisni borznoposredniški zastopnik, ki je registriran v Republiki Sloveniji). Seznam poslovalnic, enot in odvisnih borznoposredniških zastopnikov je dostopen na spletni strani banke www.nlb.si ali na zahtevo stranke v pisni obliki.

2. člen – Opredelitve izrazov
(1) V teh splošnih pogojih imajo uporabljeni izrazi pomen, kot ga opredeljuje vsakokrat veljavni zakon o trgu finančnih instrumentov (v nadaljevanju: **ZTFI**), če v posameznem primeru iz besedila teh splošnih pogojev ne izhaja drugače.

(2) POOBLAŠČENA OSEBA BANKE je v pogodbah o opravljanju investicijskih storitev določena oseba v banki, ki je upravičena prejemati in posredovati oziroma dajati obvestila.

(3) SKLEP ali TARIFA NLB d.d. je vsakokrat veljavna tarifa oziroma sklep uprave banke oziroma drug akt banke z bistveno enako vsebino, ki obravnava nadomestila in stroške.

(4) USTREZNI PREDPISI so vsakokrat na območju Republike Slovenije in/ali v kraju (oziroma instituciji) opravljanja storitev in poslov oziroma drugih opravil v zvezi s finančnimi instrumenti veljavni zakonski in podzakonski akti, pravila, politike oziroma postopki, ki urejajo poslovanje s finančnimi instrumenti, ter pravila, ki veljajo v kraju uvrščenosti finančnih instrumentov v trgovanje na organiziranem trgu.

(5) TUJA VALUTA je valuta, ki ni evro in je sprejemljiva za banko.

(6) DELOVNI DAN je dan, v katerem posluje banka, razen sobot, nedelj, praznikov in drugih dela prostih dni, če splošni pogoji oziroma pogodba o opravljanju investicijskih storitev ne določa drugače.

(7) PRAVILA PODDEPOJA, na katera se sklicujejo ti splošni pogoji, so vsakokrat veljavna pravila vodenja poddepoja v banki, ki so dostopna v poslovalnicah banke, ki opravljajo investicijske storitve, in objavljena na spletni strani banke www.nlb.si.

(8) PODDEPO je evidenca imetnikov finančnih instrumentov, ki jih banka vodi za račun strank v centralnem depoju prek svojega računa ali prek računa poddepozitarja v skladu s pravili poddepoja.

(9) NLB Klik je spletna banka, ki omogoča opravljanje bančnih storitev prek spleta v skladu s Splošnimi pogoji poslovanja z NLB Osebnimi računi ter uporabniku omogoča vpogled v stanje na osebnem računu, opravljanje plačil, naročila plačil obveznosti, prenose sredstev med računi v banki in v povezavi s sistemom elektronskega trgovanja tudi določene investicijske storitve. Splošni pogoji poslovanja z NLB Osebnimi računi so dostopni na spletni strani NLB www.nlb.si. Ob neskladnosti določil teh splošnih pogojev in določil Splošnih pogojev poslovanja z NLB Osebnimi računi, ki se nanaša na NLB Klik, določila Splošnih pogojev poslovanja z NLB Osebnimi računi prevladajo nad določili teh splošnih pogojev.

(10) ELEKTRONSKO TRGOVANJE je računalniški sistem oziroma storitev za oddajo naročil strank za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov prek sistema NLB Klik.

3. člen – Pogodba in splošni pogoji
(1) Za opravljanje investicijskih storitev banka s stranko praviloma sklene pisno pogodbo, v kateri banka in stranka opredelita vrsto in obseg storitve, plačilo za storitev in druge sestavine. Tovrstne pogodbe so med drugim: pogodba o borznem posredovanju, pogodba o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, pogodba o gospodarjenju s sredstvi strank, pogodba o investicijskem svetovanju, pogodba o svetovanju v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij, pogodba o izvedbi prvih prodaj z obveznostjo odkupa/brez obveznosti odkupa, krovna pogodba za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti in druge (v nadaljevanju skupno: **pogodba o opravljanju investicijskih storitev**). Stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev potrdi, da se je za sklenitev take pogodbe in glede vseh vidikov, ki so vplivali na njeno sklenitev, odločila sama.

(2) Stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev potrdi in jamči:
- da je upravičena in sposobna za sklepanje pogodbe ter poslov v zvezi s posamezno pogodbo;
- da je pridobila vsa morebitna soglasja in dovoljenja za sklepanje posamezne pogodbe in poslov v zvezi s to pogodbo, oziroma če veljajo zanjo kakšne

omejitve, da bo poslovala v mejah omejitev in
- da sklenitev poslov v zvezi s posamezno pogodbo in posamezna pogodba ne nasprotujeta njenim morebitnim ustanovitvenim aktom in statutu oziroma pogodbenim aktom, ki jih je sklenila s tretjimi osebami.

(3) Banka pred sklenitvijo pogodbe o opravljanju investicijskih storitev v skladu z ustreznimi predpisi na zanesljiv način preveri identiteto stranke.

(4) Splošni pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti NLB d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: **splošni pogoji**) urejajo medsebojne pravice in obveznosti banke in stranke pri opravljanju investicijskih storitev. Splošni pogoji so sestavni del pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, če tako določa pogodba. Če so določila splošnih pogojev in pogodbena določila v neskladju, pogodbena določila prevladajo nad določili teh splošnih pogojev.

(5) Banka splošnih pogojev ni dolžna predložiti strankam, ki jih v skladu s 4. členom teh splošnih pogojev obravnava kot primerne nasprotne stranke.

(6) Priloge teh splošnih pogojev so:
- Informacija o finančnih instrumentih NLB d.d. in s temi instrumenti povezanih tveganjih,
- Informacija o razvrščanju strank NLB d.d.

4. člen – Razvrstitev strank in pojasnilne obveznosti
(1) Banka stranke pri opravljanju investicijskih storitev obravnava kot neprofesionalne, profesionalne in/ali primerne nasprotne stranke v skladu s Politiko razvrščanja strank NLB d.d.

(2) Banka lahko pred začetkom opravljanja storitev od neprofesionalne stranke pridobi informacije o njenem znanju in izkušnjah, pri storitvah gospodarjenja s sredstvi stranke in investicijskega svetovanja pa tudi informacije o njenem finančnem položaju in naložbenih ciljih.

(3) Banka stranko izrecno opozarja, da pred izvršitvijo oziroma posredovanjem naročila profesionalne stranke in/ali primerne nasprotne stranke, v skladu s Politiko razvrščanja strank NLB d.d., ne preverja njenega znanja in izkušenj. Enako velja, kadar banka izvršuje oziroma posreduje naročilo neprofesionalne stranke na strankino pobudo in se naročilo stranke nanaša na naslednje finančne instrumente:
- na delnice, uvrščene v trgovanje na organiziranem trgu ali enakovrednem trgu v tretji državi;
- na instrumente denarnega trga;
- na obveznice in druge oblike dolžniških finančnih instrumentov, razen tistih, ki imajo značilnost izvedenih finančnih instrumentov;
- na enote kolektivnih naložbenih podjemov UCITS ali
- na druge nezapletene finančne instrumente.

(4) Primernim nasprotnim strankam banka ne zagotavlja izvrševanja naročil pod najugodnejšimi pogoji za stranko v skladu s Politiko izvrševanja naročil NLB d.d. V delih, kjer se splošni pogoji sklicujejo na Politiko izvrševanja naročil strank NLB d.d. oziroma na izvrševanje naročil pod najboljšimi pogoji za stranko, se splošni pogoji za primerne nasprotne stranke ne uporabljajo.

5. člen – Finančni instrumenti
(1) Banka posluje z naslednjimi finančnimi instrumenti:
- prenosljivi vrednostni papirji,
- instrumenti denarnega trga,
- izvedeni finančni instrumenti,
- enote kolektivnih naložbenih podjemov idr.

(2) Finančni instrumenti ne štejejo za denarne depozite pri banki.

6. člen – Sistem jamstva za terjatve vlagateljev
(1) Terjatve iz razmerij v zvezi s finančnimi instrumenti in opravljanjem investicijskih storitev zapadejo pod sistem jamstva za terjatve vlagateljev po določilih ZTFI. Banka jamstva za terjatve vlagateljev zagotavlja strankam v skladu s sistemom jamstva za terjatve vlagateljev, ki je vzpostavljeno v skladu z ZTFI in objavljeno na spletni strani banke www.nlb.si. Terjatve primernih nasprotnih in profesionalnih strank niso zajamčene. Prav tako niso zajamčene terjatve primernih nasprotnih in profesionalnih strank, ki so v skladu s Politiko razvrščanja strank NLB d.d. zahtevale prerazvrstitev v kategorijo neprofesionalnih strank.

(2) Terjatve stranke, ki izhajajo iz razmerij v zvezi z denarnimi depoziti stranke pri banki, ne zapadejo pod sistem jamstva za terjatve vlagateljev po določilih ZTFI, temveč pod sistem jamstva za denarne vloge pri banki po določilih zakona o bančništvu (v nadaljevanju: **ZBan-1**).

7. člen – Tveganja
(1) Naložbe v finančne instrumente so tvegane, zato stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev potrjuje, da se zaveda tveganja in ga sprejema, da se lahko zaradi tržnih gibanj in drugih dejavnikov, ki vplivajo na trg finančnih instrumentov, na katere sama nima vpliva, vrednost finančnih instrumentov nepričakovano spremeni.

(2) Tveganja so podrobneje opredeljena v Informaciji o finančnih instrumentih NLB d.d. in s temi instrumenti povezanih tveganjih, ki je priloga teh splošnih pogojev.

(3) Banka stranki ne jamči za donosnost finančnih instrumentov.

8. člen – Nadomestila, stroški in davki
(1) Pri opravljanju investicijskih storitev po teh splošnih pogojih stranka plača nadomestila, stroške in davke (v nadaljevanju skupaj: **plačila**), dogovorjena v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev, kot so:
- plačila v višini in pod pogoji, določenimi v vsakokrat veljavni Tarifi NLB d.d. ali (če višina stroškov ni določena v Tarifi NLB d.d.) v višini, v kakršni ti stroški dejansko nastanejo, če v teh splošnih pogojih oziroma pogodbi o opravljanju investicijskih storitev ni določeno drugače;
- plačila, izhajajoča oziroma povezana s sklenjenimi transakcijami za račun strank (zlasti, a ne izključno nadomestilo za trgovanje s finančnimi instrumenti, neposredni stroški izvrševanja naročil strank prek izvršilnih partnerjev oziroma oseb, ki jim banka v skladu s Politiko izvrševanja naročil NLB d.d. posreduje naročilo stranke v izvršitev, neposredni stroški poravnave poslov s finančnimi instrumenti, provizija za storitve KDD oziroma drugega centralnega depozitarja, morebitni davek, takse in druga javna bremena), in sicer takoj, ko je banka zavezana za ta plačila;
- plačila, izhajajoča oziroma povezana s preknjižbami z računov finančnih instrumentov pri KDD oziroma s preknjižbami z računov v tujini, ki niso posledica prodaj strankinih finančnih instrumentov;
- plačila, izhajajoča oziroma povezana z vpisom oziroma izbrisom zastavne pravice na finančnih instrumentih in s pravicami tretjih, in sicer takoj, ko je banka zavezana za ta plačila;
- plačila, izhajajoča oziroma povezana z vlaganjem zahtevkov za preveč plačane davke v tujini, in sicer takoj, ko je banka zavezana za ta plačila;
- plačila drugih stroškov, davkov, pristojbin, taks, povezanih s poslovanjem s finančnimi instrumenti iz naslova izvrševanja storitev po teh splošnih pogojih, in sicer takoj, ko je banka zavezana za ta plačila;
- plačila drugih stroškov, davkov, pristojbin, taks, povezanih s poslovanjem s finančnimi instrumenti iz naslova izvrševanja storitev po teh splošnih pogojih, ki niso plačljivi prek banke in jih stranka poravna sama.

(2) Banka ima pri strankah, ki imajo pri banki odprt osebni oziroma transakcijski račun, pravico, da v breme tega računa opravi plačilo vseh denarnih zneskov, ki izhajajo iz pogodbenega razmerja o opravljanju investicijskih storitev, in o tem stranko pisno obvesti. Šteje se, da stranka s sklenitvijo pogodbe o opravljanju investicijskih storitev banko izrecno in nepreklicno pooblašča za tako bremenitev svojega osebnega oziroma transakcijskega računa.

(3) Izvleček Tarife NLB d.d., ki velja za opravljanje investicijskih storitev, je dostopen v poslovalnicah banke, ki opravljajo investicijske storitve, oziroma na spletni strani banke www.nlb.si.

9. člen – Upravljanje nasprotij interesov
(1) Banka upravlja nasprotja interesov med strankami in banko ter med posameznimi strankami v skladu z ustreznimi predpisi in svojimi ukrepi oziroma Politiko upravljanja nasprotij interesov pri opravljanju investicijskih storitev in poslov NLB d.d. (v nadaljevanju: **Politika upravljanja nasprotij interesov NLB d.d.**).

(2) Ukrepi banke za preprečevanje nastanka nasprotij interesov med drugim vključujejo:
- zagotavljanje organizacijske ločenosti enot banke, ki opravljajo posle, pri katerih se lahko pojavijo nasprotja interesov, in preprečevanje neprimernega vpliva med njenimi organizacijskimi enotami;
- zagotavljanje tajnosti občutljivih informacij pri opravljanju poslov;
- preprečevanje osebnih koristi zaposlenih pri banki in njihovih povezanih oseb na račun strank banke;
- zahteve po ravnanju zaposlenih pri banki v korist strank banke;
- drugi ukrepi banke.

10. člen – Pridobivanje in obdelovanje podatkov
(1) Za nemoteno izvrševanje storitev po teh splošnih pogojih oziroma v zvezi z njimi in pogodbami o opravljanju investicijskih storitev je stranka dolžna banki na njeno zahtevo izročiti oziroma posredovati ustrezno dokumentacijo oziroma informacije, podatke in soglasja. Stranka je dolžna pisno obveščati banko o vseh okoliščinah, pomembnih za izvrševanje storitev banke po teh splošnih pogojih, med drugim tudi o okoliščinah, pomembnih za razvrstitev stranke v skladu s Politiko razvrščanja strank NLB d.d. in ZTFI.

(2) Banka lahko brez predhodnega soglasja stranke v skladu z ustreznimi predpisi, predvsem pa zaradi preprečevanja prepovedanih ravnanj, posreduje informacije in podatke, pridobljene na podlagi teh splošnih pogojev ali v zvezi z njimi in katero koli pogodbo o opravljanju investicijskih storitev, sklenjeno s stranko, tretjim osebam in/ali pri njih opravi poizvedbe (zlasti, a ne izključno pri pristojnih državnih ali drugih organih in institucijah v Republiki Sloveniji ali zunaj nje).

(3) Banka lahko podatke in informacije o stranki posreduje tretjim osebam oziroma sme pri njih poizvedovati o njej tudi v drugih primerih, kadar je to potrebno za izvrševanje teh splošnih pogojev in pogodb o opravljanju investicijskih storitev ali za uveljavitev pravic banke po teh splošnih pogojih in pogodbah o opravljanju investicijskih storitev ter je to v skladu z ustreznimi predpisi.

(4) Stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev banki (i) jamči, da jo je seznanila z vsemi dejstvi in podatki, ki so ji bili znani ali bi ji morali biti znani in ki bi lahko vplivali na odločitev banke o sklenitvi posamezne pogodbe, ter da so vsi podatki, ki jih je posredovala banki o posamezni pogodbi, resnični, popolni in se bistveno niso spremenili tudi v času pogodbenega razmerja, (ii) izrecno dovoljuje obdelavo podatkov ves čas veljavnosti pogodbe o opravljanju investicijskih storitev in v skladu z ustreznimi predpisi tudi določen čas po njenem prenehanju.

(5) Če se izkaže, da je stranka posredovala banki nepopolne in/ali neresnične podatke oziroma je ni opozorila na spremembo podatkov, stranka sama nosi posledice svoje opustitve, banka pa ima pravico do odstopa od pogodbenega razmerja v skladu z ustreznimi predpisi.

11. člen – Poslovna skrivnost
Stranka in banka bosta vse podatke in informacije, pridobljene v zvezi s temi splošnimi pogoji in katero koli pogodbo o opravljanju investicijskih storitev ali v zvezi z njihovim izvrševanjem, obravnavali kot zaupne in kot poslovno skrivnost.

12. člen – Komunikacija
(1) Način komunikacije, ki se uporablja med banko in stranko, je:
- pisno po pošti, telefaksu, prek sistema SWIFT, po elektronski poti pa le pod pogojem, da (i) ima stranka dostop do interneta, kar dokazuje s tem, da banki posreduje ustrezen elektronski naslov, na katerega bo prejemala obvestila banke, za katera se bosta dogovorili, da se pošiljajo po elektronski pošti; (ii) se stranka v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev strinja, da se bo z informacijami seznanjala prek spletne strani, (iii) banka stranko po elektronski pošti obvesti o naslovu spletne strani in mestu, kjer so te informacije dostopne;
- ustno po telefonu;
- prek NLB Klika;
- prek medijev za obveščanje javnosti (med drugim spletna stran banke in dnevno časopisje, ki izhaja na območju Republike Slovenije).

(2) Pri ustni komunikaciji po telefonu lahko banka snema telefonske pogovore med stranko in banko. Stranka je o snemanju posameznega telefonskega pogovora ustno seznanjena ob vzpostavitvi telefonske zveze z banko. Šteje se, da se stranka strinja s snemanjem telefonskega pogovora, če tak pogovor nadaljuje. Tonski posnetek telefonskega pogovora šteje za verodostojen dokaz o zatrjevanih dejstvih (tudi pred sodiščem).

(3) O vseh naslovih in telefonskih številkah za komunikacijo se banka in stranka dogovorita v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev.

(4) Banka komunicira s stranko, sklepa s stranko pravne posle ter prejema dokumente in druge informacije (v nadaljevanju tega odstavka: **poslovanje**) v slovenskem jeziku. Pri poslovanju s tujino banka uporablja angleški jezik, pri čemer se pri morebitnih nejasnostih glede pomena posameznih besed, pojmov ali pravic in obveznosti uporablja slovenski jezik.

13. člen – Pisno obvestilo
(1) Banka stranki med drugim pošilja oziroma posreduje v nadaljevanju navedena potrdila, poročila in obvestila (v nadaljevanju vsako od navedenih: **pisno obvestilo** oziroma skupaj **pisna obvestila**):
- potrdilo o prejemu, spremembi oziroma preklicu naročila (najpozneje naslednji delovni dan po prejemu naročila);
- obračun o opravljenem poslu (najpozneje naslednji delovni dan po izpolnitvi obveznosti iz posla, ki ga je banka sklenila za račun stranke v RS, oziroma najpozneje naslednji delovni dan po dnevu, ko od investicijskega podjetja države članice ali tretje države, prek katerega je banka zagotovila izvršitev naročila stranke, prejme ustrezen obračun tega posla, če je posredovala pri sklenitvi posla v drugi državi članici oziroma tretji državi);
- potrdilo o prejemu finančnih instrumentov (ki jih stranka izroči banki) v skladu s pogodbo o gospodarjenju s sredstvi strank;
- poročilo o stanju naložb stranke na računu gospodarjenja v RS in v tujini z obračunom poslov, ki jih je banka opravila za račun stranke pri gospodarjenju s sredstvi stranke (enkrat na mesec po stanju na zadnji dan meseca, razen če se banka in stranka posebej ne dogovorita za drugačna obdobja poročanja);
- izpisek stanja in letnega prometa na računu stranke, ki ga banka vodi za račun stranke (enkrat na leto, razen če se banka in stranka posebej ne dogovorita za krajša obdobja poročanja);
- obvestilo stranki, za katero banka opravlja storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti oziroma storitve vodenja računov strank, o vseh morebitnih izgubah, ki presegajo vnaprej določen prag, dogovorjen med banko in stranko v zvezi z nekritimi odprtimi pozicijami v izvedenih finančnih instrumentih (najpozneje do konca delovnega dne, v katerem je bil presežen prag, če je prag presežen na nedelovni dan, pa do konca naslednjega delovnega dne);
- obvestila o neporavnanih poslih, obvestila o korporativnih akcijah ter obvestila o izplačilu dohodka iz naslova finančnih instrumentov;

- potrdilo o sklenjenih poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti z morebitnimi prilogami, kot so med drugim tudi amortizacijski načrti, natančnejša določila obrestnih poslov itd. (na dan sklenitve posla);
- obvestilo o fiksaciji obrestnih mer in izračun obresti (na dan fiksacije obrestne mere, in sicer odvisno od ročnosti obrestnega instrumenta in frekvence plačil obresti);
- dnevni obračun pri poslovanju s sintetičnimi terminskimi posli (dnevno ob koncu trgovalnega dne in določenih poravnalnih tečajih) ter
- morebitna druga obvestila, o katerih se stranka in banka dogovorita s pogodbo o opravljanju investicijskih storitev.

(2) Ne glede na druga določila teh splošnih pogojev se kot pisni način obveščanja stranke (med drugim o prejemu, preklicu ali spremembi naročila, izvršitvi naročila, letnega poročila o opravljenih transakcijah za račun stranke ter drugih obvestil v zvezi s storitvami borznega posredovanja in druga pisna obvestila) šteje tudi dostop do podatkov in informacij prek NLB Klika. Šteje se, da je stranka, ki je uporabnik NLB Klika, banki dala pisno obvestilo, če je bilo pisno obvestilo stranke, v skladu s Splošnimi pogoji poslovanja z NLB Osebnimi računi in temi splošnimi pogoji, vpisano v NLB Klik z opravljeno identifikacijo na podlagi kvalificiranega digitalnega potrdila uporabnika in dodatnih varnostnih mehanizmov, ki jih omogoča oziroma predpiše banka. Prav tako se šteje, da je bilo pisno obvestilo banke poslano stranki, če je bilo vpisano v NLB Klik v skladu s Splošnimi pogoji poslovanja z NLB Osebnimi računi in temi splošnimi pogoji. Če so podatki in informacije, prikazani v NLB Kliku, različni od podatkov in informacij, navedenih v posameznih pisnih obvestilih, ki jih stranka prejme pisno po navadni pošti, veljajo podatki in informacije iz slednjih.

(3) Če se banka in stranka ne dogovorita drugače oziroma če ne zahtevajo drugače ustrezni predpisi, se šteje, da je bilo pisno obvestilo ustrezno poslano oziroma posredovano, če so kumulativno izpolnjene naslednje zahteve:
(i) pisno obvestilo je pogodbeni stranki, ki ji je namenjeno, dostavljeno v pisni obliki osebno, po pošti, prek NLB Klika, po elektronski pošti ali prek faxa;
(ii) pisno obvestilo za pogodbeno stranko, ki ji je namenjeno, je naslovljeno na pooblaščeno oziroma kontaktno osebo in na naslov, elektronski naslov oziroma številko faxa, o kateri sta se dogovorili banka in stranka oziroma je pisno obvestilo vpisano v NLB Kliku;
(iii) pisno obvestilo (če ga posreduje banka) podpiše oseba, ki jo je banka za to pooblastila, oziroma pri obveščanju prek NLB Klika, oseba navedena v obvestilu, oziroma (če ga posreduje stranka) podpiše oseba, ki je v skladu s pogodbami o opravljanju investicijskih storitev določena kot podpisnik za račun stranke;
(iv) pisno obvestilo izpolnjuje morebitne druge pogoje, določene s pogodbami o opravljanju investicijskih storitev, vendar se, kadar druga pogodbena stranka prejme pisno obvestilo na dan, ki ni delovni dan, ali po 16. uri tekočega delovnega dne, šteje, da je bilo pisno obvestilo prejeto ob 9. uri prvega naslednjega delovnega dne.

(4) Domneva se, da je stranka pisno obvestilo banke prejela po preteku tretjega delovnega dne od dneva odpošiljanja pisnega obvestila, razen če stranka dokaže, da zaradi upravičenih razlogov na ta dan ni mogla prejeti obvestila.

(5) Pri oddaji pisnega obvestila prek NLB Klika se šteje, da je stranka, ki je uporabnik NLB Klika, prejela pisno obvestilo banke na dan, ko je pisno obvestilo banke objavljeno v NLB Kliku.

(6) Kadar stranka prejme pisno obvestilo banke na dan, ki ni delovni dan v državi sedeža oziroma bivališča prejemnika, ali po 16. uri tekočega delovnega dne, se šteje, da je obvestilo prejela ob 9. uri naslednjega delovnega dne v državi sedeža oziroma bivališča prejemnika.

14. člen – Odgovornost banke in stranke
(1) Banka ne odgovarja stranki ali kateri koli drugi osebi za morebitno neposredno ali posredno škodo, obveznosti in/ali izgubo, nastalo zaradi tveganj, ki jih stranka prevzema s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, razen v primerih, določenih s temi splošnimi pogoji ali navedenimi pogodbami. Banka prav tako ne prevzema odgovornosti za posledice strankinih odločitev v zvezi z navedenimi pogodbami niti za morebitno škodo, stroške ali druge obveznosti, ki bi jih stranka utrpela kot posledico izvrševanja storitev banke po pogodbah o opravljanju investicijskih storitev zaradi napačnih ali nepopolnih podatkov in/ali informacij, predloženih banki, na podlagi katerih je banka stranko obravnavala v skladu z določili Politike razvrščanja strank NLB d.d. oziroma Politike izvrševanja naročil strank NLB d.d. oziroma je za stranko na tej podlagi izvedla eno ali več storitev ali poslov po teh splošnih pogojih, razen ob naklepu ali veliki malomarnosti banke, katerih vsebina se presoja v skladu s standardom profesionalne skrbnosti banke.

(2) Stranka je banki dolžna nadomestiti oziroma plačati vsako škodo in stroške ter jo oprostiti vseh obveznosti, ki bi jih banka imela v razmerju do katerih koli oseb, ki so posledica opravljanja storitev po teh splošnih pogojih in pogodbah o opravljanju investicijskih storitev za to stranko, razen pri naklepnem ravnanju ali veliki malomarnosti banke, ki se presoja v skladu s standardom profesionalne skrbnosti banke.

15. člen – Višja sila in ravnanje tretjih oseb
(1) Banka ne odgovarja za ravnanja, opustitve in posledice ravnanj in opustitev, ki so delno ali v celoti posledica dogodkov ali položajev, na katere ni mogla vplivati, vključno z nedelovanjem telekomunikacijskih sredstev, elektronskih medijev, nepravilnostmi v delovanju sistemov na trgih finančnih instrumentov, z ravnanjem tretjih oseb, kot so KDD, centralni depozitarji, poddepozitarji, izvršilni partnerji, borza in drugi.

(2) Banka ne odgovarja za ravnanja, opustitve in posledice takih ravnanj in opustitev, ki jih izvrši, ter za morebitno škodo, stroške ali druge obveznosti, ki nastanejo stranki, (i) če morda stranki ali banki ne deluje dostop do spleta in/ali (ii) če stranka ne pregleda dohodne spletne pošte in/ali (iii) če nastane okvara oziroma ne deluje strojna ali programska oprema banke oziroma stranke zaradi katerega koli razloga, ki utegne zlasti (a ne izključno) povzročiti, da banka oziroma stranka ne prejme katerega koli sporočila ali drugega pisanja banke oziroma stranke, ki ga prek spleta banka in stranka pošljeta druga drugi.

16. člen – Prevzem obveznosti banke
Stranka prevzema od banke vse obveznosti iz storitev po teh splošnih pogojih in pogodbah o opravljanju investicijskih storitev, ki jih je sklenila z banko.

17. člen – Soglasje stranke
(1) Stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev sprejemanja in posredovanja oziroma izvrševanja naročil ter gospodarjenja s sredstvi stranke in prav tako z vsakim oddanim naročilom za nakup ali prodajo finančnega instrumenta potrdi, da se strinja s Politiko izvrševanja naročil strank, NLB d.d.

(2) Stranka s podpisom pogodbe iz prejšnjega odstavka potrdi, da se strinja z izvrševanjem naročil zunaj organiziranega trga ali večstranskega sistema trgovanja (MTF).

18. člen – Tečaj plačila v tuji valuti
(1) Banka izvršuje menjalniške storitve in posle za račun strank v skladu s pogodbo o opravljanju investicijskih storitev ali drugo ustrezno pogodbo ter določili vsakokrat veljavnih notranjih aktov banke, in sicer (i) v skladu z Določili o uporabi tečajev pri poslih v Novi Ljubljanski banki d.d., če je predmet menjalniške storitve ali posla tuja valuta, ki je na Tečajni listi NLB za odkup in prodajo deviz na računih pravnih oseb, oziroma (ii) v skladu s politiko in pravili poslovanja banke oziroma poddepozitarja, če je predmet menjalniške storitve ali posla tuja valuta, ki ni na tečajni listi iz prejšnje podtočke, ali v primeru, ko banka izvaja poravnavo pri poddepozitarju za stranko v valuti, ki ni valuta posla.

(2) Banka oziroma njen izvršilni partner (poddepozitar) je pri izvrševanju menjalniških storitev in poslov lahko podvržen zakonodaji in pravilom trga, na katerem so posli dejansko izvršeni.

19. člen – Ukrepi banke za zaščito finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke
Banka je z namenom zaščite finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke sprejela naslednje ukrepe:

- finančni instrumenti in denarna sredstva stranke se vodijo ločeno od finančnih instrumentov in denarnih sredstev banke;
- banka finančne instrumente vodi za račun stranke v skladu z vsakokrat veljavno zakonodajo, ki ureja vodenje finančnih instrumentov v RS oziroma v tujini;
- banka vodi denarna sredstva stranke, ki jih ta nakaže banki za nakup finančnih instrumentov, na ustreznem računu stranke;
- banka vodi in sproti posodablja evidence finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke;
- banka poroča ATVP v skladu z ZTFI in stranki na njeno zahtevo;
- banka finančne instrumente tujih izdajateljev vodi za račun strank pri posameznem poddepozitarju;
- banka v primeru oddaje naročila stranke po telefonu od stranke zahteva geslo;
- banka vodi ločene analitične evidence stanj in sprememb stanj finančnih instrumentov in denarnih sredstev na računih, ki jih vodi po pogodbi o opravljanju investicijskih storitev;
- banka redno izvaja kontrole in usklajevanja stanj finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank s centralnim depojem in izbranim tujim (pod) depozitarjem;
- banka je vzpostavila in vzdržuje sistem notranjih kontrol;
- banka zagotavlja dostop do ustreznih aplikacij na podlagi pooblastil, urejenih z notranjimi akti banke.

20. člen – Investicijske raziskave
(1) Banka sme občasno objaviti in dostaviti investicijske raziskave ali priporočila (v nadaljevanju: **investicijska raziskava** oziroma **gradivo**) vsem ali kateri koli svoji stranki. Storitve investicijskih raziskav banka in stranka nista dolžni urediti v pogodbi.

(2) Investicijski nasveti kot produkt investicijskega svetovanja se ne štejejo za investicijske raziskave.

21. člen – Poslovanje banke za svoj račun in kotacija
V primerih, ko banka posluje za svoj račun in objavlja cene finančnih instrumentov (kotacija cene) oziroma oblikuje cene na podlagi zahteve stranke (zaprosilo za kotacijo cene), ne sprejema in posreduje naročil ter ne izvršuje naročil pod najugodnejšimi pogoji za stranko v skladu s Politiko izvrševanja naročil strank, NLB d.d., saj je posel med banko in stranko sklenjen, ko stranka sprejme kotirano ceno. To določilo se ne uporablja, če (i) je stranka fizična oseba, (ii) banka za konkretni posel za svoj račun s stranko opravlja storitev borznega posredovanja za stranko ali (iii) se banka in stranka za konkretni posel pisno dogovorita drugače in se v nobenem od navedenih primerov ne dokaže drugače.

22. člen – Pravna podlaga
Banka investicijske storitve opravlja v skladu z veljavnim ZTFI, zakonom o bančništvu (v nadaljevanju: ZBan-1) ter drugimi ustreznimi predpisi, temi splošnimi pogoji in posebnimi pogoji, dogovorjenimi s pogodbo o opravljanju investicijskih storitev.

23. člen – Uporaba splošnih pogojev in drugih aktov banke
(1) Poglavji I (Splošne določbe) in VII (Končne in prehodne določbe) se uporabljata pri opravljanju katere koli investicijske storitve, za katero sta banka in stranka sklenili ustrezno pogodbo, razen če posamezna določba splošnih pogojev izrecno ureja le posamezno storitev. Druge določbe splošnih pogojev se uporabljajo za investicijsko storitev, ki je opredeljena v naslovu posameznega poglavja splošnih pogojev oziroma v posamezni določbi ter za katero sta banka in stranka sklenili ustrezno pogodbo.

(2) Pravni in drugi akti banke (pravila, navodila, politike ipd.), navedeni v katerihkoli dokumentih banke, se uporabljajo v skladu z njihovim vsakokrat veljavnim besedilom.

II. BORZNO POSREDOVANJE

24. člen – Pogodba o borznem posredovanju
(1) Pred začetkom opravljanja storitev borznega posredovanja banka in stranka skleneta pisno pogodbo o borznem posredovanju, katere sestavni del so ti splošni pogoji, na podlagi katere banka v svojem imenu in za račun stranke za plačilo nadomestila opravlja storitve sprejemanja in posredovanja naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti in izvrševanja naročil na organiziranem trgu v Republiki Sloveniji, državi članici ali tretji državi ali zunaj njega ali na večstranskih sistemih trgovanja (MTF).

(2) Pred začetkom opravljanja storitev borznega posredovanja po prejšnjem odstavku se morata banka in stranka dogovoriti tudi o načinu odprtja in vodenja računa finančnih instrumentov stranke oziroma vodenje poddepoja finančnih instrumentov, pri čemer se uporabljajo določila teh splošnih pogojev o vodenju računov.

25. člen – Mesta prejemanja naročil
(1) Stranka lahko oddaja naročila v poslovalnici banke, ki izvršuje naročila strank.

(2) Stranka lahko odda naročilo tudi v poslovalnici banke, ki ne izvršuje naročil stranke, ali v poslovalnici druge pravne osebe, ki v imenu banke in za njen račun prejema naročila (odvisni borznoposredniški zastopnik), v poslovnem času posamezne poslovalnice.

(3) Naročilo bo posredovano v poslovalnico, ki izvršuje naročila strank v najkrajšem možnem času, vendar najpozneje v dveh (2) delovnih dneh po oddaji naročila poslovalnici, ki ne izvršuje naročil. Šteje se, da je naročilo prejeto, ko ga banka prejme v poslovalnici, ki izvršuje naročila strank.

26. člen – Način oddajanja naročil
(1) Stranka oddaja naročila neposredno po telefonu v poslovalnici, ki izvršuje naročila strank, pri čemer se telefonski pogovori snemajo v skladu z drugim odstavkom 12. člena teh splošnih pogojev, ali v pisni obliki osebno v poslovalnici, ki sprejema in posreduje oziroma izvršuje naročila strank, razen če se z banko pisno ne dogovori za drugačen način oddaje naročil.

(2) Stranka oddaja naročila v poslovalnicah banke, ki ne izvršujejo naročil, ali v poslovalnici druge pravne osebe, ki v imenu in za račun banke prejema naročila, v pisni obliki osebno oziroma na drug način, ki je dovoljen na podlagi ZTFI ter ga banka dopušča in izvršuje skladno s svojimi notranjimi akti.

(3) Kot pisni način oddajanja naročil v skladu z naslednjim členom teh splošnih pogojev se šteje tudi elektronsko oddajanje naročil v okviru elektronskega trgovanja prek NLB Klika.

(4) Šteje se, da je nakupno oziroma prodajno naročilo, ki ga stranka odda banki sočasno s sklenitvijo pogodbe o borznem posredovanju, oddano banki v trenutku odprtja računa finančnih instrumentov.

(5) Če banka zaradi katerega koli razloga, ki je na strani stranke, ne bo mogla odpreti računa finančnih instrumentov stranke, se šteje, da vsako nakupno oziroma prodajno naročilo, ki ga stranka odda banki sočasno s sklenitvijo pogodbe, s katero se uredi odprtje računa finančnih instrumentov, ni bilo prejeto.

(6) Šteje se, da naročilo stranke za prodajo finančnih instrumentov na organiziranem trgu vključuje tudi nalog za prenos finančnih instrumentov z računa oziroma poddepoja stranke zaradi izpolnitve obveznosti iz prodaje.

27. člen – Elektronsko trgovanje prek NLB Klika
(1) Stranka lahko 24 ur na dan naročila oddaja tudi prek sistema elektronskega trgovanja, pri čemer bo naročilo obdelano v delovnem času poslovalnice banke, ki izvršuje naročila strank. Šteje se, da je bilo naročilo prejeto, ko ga banka prek sistema elektronskega trgovanja prejme v poslovalnici, ki izvršuje naročila strank.

(2) Šteje se, da je stranka banki oddala naročilo za nakup ali prodajo finančnih instrumentov, če je bilo to v skladu s Splošnimi pogoji poslovanja z NLB Osebnimi računi in temi splošnimi pogoji vpisano v NLB Kliku z opravljeno identifikacijo na podlagi kvalificiranega digitalnega potrdila uporabnika in dodatnih varnostnih mehanizmov, ki jih omogoča oziroma predpiše banka.

(3) Banka lahko v vsakem trenutku brez predhodnega pisnega obvestila in odpovednega roka začasno ali trajno prekine zagotavljanje storitve elektronskega trgovanja, (i) če stranka ne upošteva teh splošnih pogojev, (ii) ob ukinitvi trgovalnega računa stranke pri banki, (iii) v primeru nekorektnega poslovanja stranke, (iv) za potrebe izvedbe posodobitev ali nadgradnje sistema elektronskega trgovanja, (v) zaradi varnostnih razlogov ali (vi) drugih razlogov po lastni in neodvisni presoji, pri čemer v vseh navedenih primerih banka ne odgovarja stranki za morebitno škodo, stroške ali druge obveznosti, ki bi jih stranka utrpela zaradi prekinitve zagotavljanja storitve elektronskega trgovanja.

(4) Banka stranki ne odgovarja za kakršno koli škodo, izgubo dobička in druge stroške, nastale zaradi strankine uporabe ali nezmožnosti uporabe elektronskega trgovanja oziroma NLB Klika.

(5) Banka si pridružuje pravico do spremembe, razširitve ali zožitve storitve elektronskega trgovanja, o čemer bo stranko obvestila prek sistema sporočil ali na njen elektronski naslov.

28. člen – Uporaba gesel
(1) Pri oddaji naročila po telefonu mora stranka poleg podatkov, določenih s pogodbo o borznem posredovanju, banki (oziroma borznemu posredniku) predložiti veljavno geslo. Pravilno geslo, ki ga predloži stranka, je pogoj za prejem naročila, ki ga stranka odda po telefonu.

(2) Stranka v prostorih oziroma poslovalnicah banke ali druge pravne osebe, ki v imenu in za račun banke prejema naročila, v osebni navzočnosti izpolni in podpiše »Izjavo o pridobitvi gesla za oddajo naročil prek telefona«, na podlagi katere se aktivira izbrano geslo.

(3) Stranka je ves čas veljavnosti pogodbe o borznem posredovanju dolžna skrbeti za tajnost svojega gesla in sama odgovarja za vse posledice, ki nastanejo, če sama zlorabi geslo ali če ga zlorabi tretja oseba.

(4) Če stranka ugotovi, da je za njeno geslo ali posamezne znake, ki so sestavni del gesla, neupravičeno izvedela tretja oseba, mora o tem nemudoma obvestiti banko, ki nemudoma izvede vse potrebno za blokado uporabe gesla in stranki pošlje obvestilo o njegovi blokadi. Stranka pridobi novo geslo na način iz drugega odstavka tega člena. Banka ravna v skladu s tem odstavkom tudi, kadar sumi, da geslo zlorablja tretja oseba.

(5) Če banka sumi, da stranka zlorablja geslo, nemudoma izvede vse potrebno za blokado uporabe gesla, stranki pošlje obrazloženo obvestilo o blokadi uporabe gesla in o sumu zlorabe gesla po potrebi obvesti pristojne državne organe.

(6) V primerih iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena stranka nosi vse stroške v zvezi s postopkom blokade in pridobitve novega gesla. Banka ima v primerih iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena pravico od stranke zahtevati povrnitev morebitne nastale škode in/ali brez posebnega odpovednega roka odpovedati pogodbo o borznem posredovanju.

29. člen – Vrste naročil
(1) Stranka lahko odda banki vrste naročil, določene s splošnimi akti in pravili Ljubljanske borze d.d. ali drugega upravljavca trga, na katerem bo naročilo stranke izvršeno in ga banka podpira v okviru svojega poslovanja. Vrste naročil se delijo predvsem glede na:
- vrsto transakcije: nakupno oziroma prodajno naročilo;
- določitev tečaja: tržno, s preudarkom, omejeno naročilo;
- mesto izvršitve;
- čas izvršitve: dnevno, odprto, terminsko naročilo;
- pogoje načina izvršitve, trgovalne pogoje in druga merila v skladu z vsakokrat veljavnimi pravili, ki veljajo na trgu, kjer bo naročilo izvršeno.

(2) Pri izvrševanju tržnega naročila za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov obstaja tveganje, da tečaj, po katerem je bil posel sklenjen, bistveno odstopa od zadnjega uradnega tečaja finančnega instrumenta, pri čemer banka ne odgovarja stranki za škodo, stroške ali druge izdatke, ki bi jih stranka zaradi tega utrpela.

(3) Naročilo s preudarkom preneha veljati, (i) če ga je banka sprejela pred koncem trgovanja na trgu, na katerem naj se naročilo izvrši, s potekom dne, ko je naročilo sprejela; (ii) če ga je banka sprejela po koncu trgovanja na trgu, na katerem naj se naročilo izvrši, s potekom naslednjega trgovalnega dne po dnevu, ko je naročilo sprejela.

(4) Vrste naročil za nakup, prodajo oziroma vpis finančnih instrumentov v tujini se določijo in izvršujejo po predpisih in v skladu z ustreznimi pravili trga, na katerem bo naročilo stranke izvedeno, in take vrste naročil banka podpira v okviru svojega poslovanja.

(5) V poslovalnicah banke, ki ne izvršujejo naročil strank, je mogoče oddati le naslednje vrste naročil:
- tržno naročilo;
- omejeno naročilo z dnevno veljavnostjo ali veljavnostjo do določenega datuma.

(6) Prek sistema elektronskega trgovanja stranka lahko oddaja naročila, ki jih vsakokrat omogoča tak način trgovanja.

30. člen – Vsebina naročila
Stranka z naročilom za nakup in/ali prodajo finančnih instrumentov banki na način in v obliki, določeni v pogodbi o borznem posredovanju, posreduje oziroma določi zlasti naslednje:
- vrsto transakcije (prodajno, nakupno);
- vrsto finančnega instrumenta;
- oznako in/ali izdajatelja finančnega instrumenta;
- količino finančnega instrumenta;
- vrsto naročila (določitev tečaja, načina izvršitve, trgovalnih pogojev …);
- časovno veljavnost naročila;
- druge sestavine, ki omogočajo razlikovanje finančnih instrumentov z enakimi lastnostmi iz prejšnjih alinej tega člena (npr. serijska številka ali oznaka serije).

31. člen – Pogoji za izvršitev naročil za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov
(1) Stranka se zaveže, da bo pred oddajo naročila za nakup finančnih instrumentov zagotovila in nakazala denarna sredstva v valuti in višini, kot ga ob vsakokratnem naročilu glede na vrsto naročila in razmere na trgu določi pooblaščena oseba banke (predujem). Če stranka ne razpolaga z ustrezno valuto, se lahko z banko

dogovori o izvedbi konverzije v ustrezno valuto. Če v posameznem primeru višina predujma ni bila posebej določena, mora biti dan v naslednji višini:
- če je naročilo cenovno omejeno, 100 % vrednosti naročila, povečano za nadomestila in stroške izvršitve;
- če naročilo ni cenovno omejeno, 110 % tržne vrednosti naročila v trenutku oddaje naročila, povečano za nadomestila in stroške izvršitve.

Iz navedenega predujma se prednostno poplačajo terjatve banke do stranke, ki izhajajo iz teh splošnih pogojev in pogodbe o borznem posredovanju. Predujem oziroma neizkoriščeni predujem se ne šteje kot depozit in se ne obrestuje.

(2) Pri naročilih za prodajo finančnih instrumentov stranka zagotovi, da so finančni instrumenti, ki so predmet naročila, na računu finančnih instrumentov, ki je opredeljen v pogodbi o borznem posredovanju oziroma drugi pogodbi o opravljanju investicijskih storitev.

(3) Naročilo stranke iz prejšnjega odstavka se izvrši po tem, ko banka na zanesljiv način preveri, ali je stranka na račun, ki ga banka vodi za njo, zagotovila stanje finančnih instrumentov, ki so predmet naročila za prodajo finančnih instrumentov, oziroma je stranka banki zagotovila razpolaganje s temi finančnimi instrumenti, prostimi vseh bremen, razen kadar se banka in stranka dogovorita drugače.

32. člen – Sprememba, preklic in odklonitev naročila
(1) Če stranka po oddaji naročila spremeni ceno, količino, poseben pogoj ali katerega od drugih elementov naročila, se šteje, da je preklicala prvotno naročilo in dala novo naročilo. Stranka lahko svoje naročilo spremeni ali prekliče le, če naročilo še ni bilo v celoti izvršeno in le v neizvršenem delu ter je mogoče njegovo izvršitev preprečiti z razumnimi ukrepi in ob upoštevanju vrstnega reda sprejetih naročil, pri naročilu za nakup ali prodajo tujih finančnih instrumentov pa, če to dopuščajo postopki za spremembo oziroma preklic naročil pri izvršilnemu partnerju banke. Naročilo šteje za spremenjeno oziroma preklicano, ko spremembo/preklic potrdi borzni posrednik banke oziroma pri naročilu za tuje finančne instrumente borzni posrednik izvršilnega partnerja. Banka ima pravico do povračila manipulativnih stroškov za preklicano naročilo.

(2) Banka lahko odkloni sprejem naročila:
- če stranka ne izpolni pogojev iz 31. člena;
- kadar glede na podatke iz tretjega odstavka 214. člena ZTFI oceni, da je posel neprimeren za stranko;
- ob nasprotju interesov;
- če bi bila po presoji banke naročilo oziroma njegova izvršitev lahko v nasprotju z njeno poslovno politiko, ustreznimi predpisi ali temi splošnimi pogoji;
- če izvršilni partner ne zagotavlja izvrševanja naročil na posameznem trgu;
- če poddepozitar ali tretja oseba, ki vodi račune strank oziroma izvršuje poravnavo poslov, ne zagotavlja poravnave na posameznem trgu;
- v drugih primerih, določenih z ustreznimi predpisi ali splošnimi pogoji.

(3) Banka o odklonitvi sprejema naročila iz prejšnjega odstavka stranko obvesti:
- če ga zavrne zato, ker ni bil plačan predujem: takoj potem, ko je lahko v razumnem času preverila, da pri nakupnem naročilu ni bil plačan predujem, kot je to predvideno v 31. členu teh splošnih pogojev; oziroma
- če ga zavrne zato, ker niso zagotovljeni finančni instrumenti: takoj potem, ko je lahko v razumnem času preverila, da pri prodajnem naročilu na računu stranke ni zadostne količine finančnih instrumentov v skladu z 31. členom splošnih pogojev;
- če ga zavrne zaradi drugih razlogov: takoj po prejemu naročila v poslovalnici, ki izvršuje naročila strank.

(4) Banka stranki ni dolžna dokazovati, da je naročilo v nasprotju s poslovno politiko banke.

(5) Banka stranki ni dolžna poslati obvestila o odklonitvi sprejema naročila, preden se naročilo po teh splošnih pogojih šteje za prejeto.

33. člen – Potrdilo o prejemu, preklicu ali spremembi naročila
Banka stranko obvešča o prejemu, preklicu ali spremembi naročila v skladu s 13. členom teh splošnih pogojev in z ustreznimi predpisi. Če stranka najpozneje naslednji delovni dan do 15. ure po prejemu potrdila o prejemu naročila pisno ne ugovarja potrdilu, se šteje, da so v potrdilu navedeni podatki točni.

34. člen – Način sprejemanja, posredovanja in izvrševanja naročil strank ter vodenje evidence
(1) Banka sprejema, posreduje in izvršuje naročila strank v skladu s Politiko izvrševanja naročil strank NLB d.d., ki je dostopna v njenih poslovalnicah, kjer stranka lahko oddaja naročila, ter na njeni spletni strani, z drugimi ustreznimi predpisi in pravili, ki veljajo na tistem trgu, na katerem je finančni instrument, ki je predmet naročila, uvrščen v trgovanje. Stranka je seznanjena in se zaveda, da na vsakem trgu veljajo posebna pravila trgovanja in poravnave, s katerimi se je dolžna seznaniti pred oddajo posameznega naročila.

(2) Banka je dolžna izvršiti naročilo oziroma ga posredovati izvršilnemu partnerju v izvršitev, ko sta izpolnjena oba naslednja pogoja: (i) banka je prejela naročilo, kot to določa tretji odstavek 25. člena teh splošnih pogojev, ter (ii) banka ni pravočasno poslala stranki obvestila o odklonitvi sprejema naročila v skladu z ustreznimi predpisi in 32. členom teh splošnih pogojev.

(3) Banka naročilo stranke izvrši tako, kot se glasi in po vrstnem redu sprejema.

(4) Vsa naročila strank se evidentirajo v skladu z ustreznimi predpisi.

35. člen – Mesta izvršitve in izvršilni partner
(1) Banka sme v skladu s temi splošnimi pogoji in Politiko izvrševanja naročil strank NLB d.d. naročila strank posredovati v izvršitev izvršilnemu partnerju, da tako zagotovi izvršitev naročila stranke na mestih izvršitve (trgih), do katerega sama nima neposrednega dostopa.

(2) Banka je odgovorna le za navodila, ki jih je dala izvršilnemu partnerju, in za njegovo izbiro v skladu z ustreznimi predpisi. Če je stranka banki v zvezi z izbiro izvršilnega partnerja posredovala določno navodilo, banka pri izvrševanju posameznega naročila ni odgovorna za izbiro izvršilnega partnerja.

(3) Seznam mest izvršitve in izvršilnih partnerjev, ki jim banka posreduje naročila strank v izvršitev, je objavljen na spletni strani banke oziroma v njenih poslovalnicah, kjer stranka lahko oddaja naročila.

36. člen – Plačilo kupnine banki
Če je stranka v skladu z 31. členom teh splošnih pogojev plačala banki predujem za izpolnitev denarnih obveznosti iz nakupnega naročila, se znesek kupnine, povečane za obračunana plačila iz 8. člena teh splošnih pogojev, poravna iz zneska predujma. Če banka predujma v skladu s tretjim odstavkom 31. člena teh splošnih pogojev ni zahtevala ali če znesek predujma ne bi zadostoval za poravnavo denarnih obveznosti iz nakupa finančnih instrumentov, je stranka dolžna na dan, naveden v obvestilu banke o nakupu finančnih instrumentov, na njenem računu, odprtem na podlagi pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, zagotoviti kupnino, povečano za obračunana plačila po 8. členu teh splošnih pogojev, oziroma razliko med predujmom in zneskom kupnine, povečane za obračunana plačila po 8. členu teh splošnih pogojev, če se stranka in banka ne dogovorita drugače.

37. člen – Izročitev denarnih zneskov
(1) Banka se zaveže po poravnavi obveznosti nakazati znesek prejete kupnine iz izvršenega prodajnega naročila stranke, zmanjšan za obračunana plačila po 8. členu teh splošnih pogojev in pogodbi o borznem posredovanju, na strankin račun iz pogodbe o borznem posredovanju naslednji delovni dan, šteto od prejema kupnine iz izvršenega naročila, če se stranka in banka ne dogovorita drugače.

(2) V postopku poravnave poslov s tujimi finančnimi instrumenti je banka odgovorna za pravočasno posredovanje ustreznih navodil tuji klirinški oziroma skrbniški banki ali instituciji, na podlagi katerih se lahko izvrši poravnava sklenjenih poslov s tujimi finančnimi instrumenti. Banka do stranke ne prevzema nobene odgovornosti za morebitno zamudo pri poravnavi posla s tujimi finančnimi instrumenti ali morebitno neizpolnitev poravnave posla zaradi neplačila nasprotne stranke v poslu ali če nasprotna stranka ne izroči finančnih instrumentov. Na tujih trgih finančnih instrumentov v primeru načina poravnave DVP (delivery versus payment; dostava proti plačilu) banka ne zagotavlja pravočasne izročitve finančnih instrumentov in stranko opozarja, da se lahko posel pozneje zaradi neizpolnitve nasprotne stranke tudi razveljavi.

38. člen – Izročitev finančnih instrumentov
(1) Banka se zaveže, da bo v zvezi z izvrševanjem naročila za nakup finančnih instrumentov v skladu z ustreznimi predpisi, ki urejajo izpolnitev obveznosti iz izvršenih naročil na zadevnem trgu finančnih instrumentov, opravila vse potrebne ukrepe, da se bodo na dan poravnave obveznosti iz izvršenega naročila finančni instrumenti prenesli na račun finančnih instrumentov te stranke oziroma da se bodo knjižili v njeno dobro v ustreznem poddepoju finančnih instrumentov.

(2) Če stranka posluje prek skrbniškega računa stranke, odprtega pri izbrani skrbniški banki, se denarna in papirna poravnava posla na podlagi naročila stranke vrši prek tega skrbniškega računa ter v skladu s pogodbo in morebitnimi splošnimi pogoji, ki veljajo za tak skrbniški račun. Banka v tem primeru ne prevzema odgovornosti po teh splošnih pogojih za denarno in papirno poravnavo posla.

39. člen – Obračun o opravljenem poslu
(1) Banka stranki predloži obračun o opravljenem poslu v skladu z ustreznimi predpisi in 13. členom teh splošnih pogojev.

(2) Če stranka najpozneje naslednji delovni dan do 15. ure po prejemu obračuna opravljenega posla pisno ne ugovarja obračunu, se šteje, da so v obračunu navedeni podatki točni.

40. člen – Zaprtje računa finančnih instrumentov
Če na strankinem računu finančnih instrumentov več kot eno leto ni nobenega finančnega instrumenta, je banka njen račun finančnih instrumentov upravičena zapreti in jo o tem obvestiti.

41. člen – Prenehanje pogodbe o borznem posredovanju
(1) Banka bo po prenehanju pogodbe o borznem posredovanju, po poplačilu vseh svojih terjatev do stranke, kot to določajo ti splošni pogoji in pogodba o borznem posredovanju, ter na način in pod pogoji, ki jih določajo ustrezni predpisi:
- finančne instrumente, ki jih ima na dan prenehanja pogodbe o borznem posredovanju za strankin račun, prenesla na račun, ki ga določi in sporoči banki stranka; oziroma
- stranki na njen račun, kot je določen v pogodbi o borznem posredovanju, nakazala denarna sredstva, ki jih je do dneva prenehanja navedene pogodbe prejela iz naslova izvršitve prodajnega naročila ali iz naslova prodaje finančnih instrumentov zaradi izterjave terjatev banke oziroma do dneva prenehanja navedene pogodbe ni porabila za izvršitev naročila za nakup finančnih instrumentov in jih še ni nakazala na strankin račun, kot je določen v pogodbi o borznem posredovanju.

(2) Banka bo po poplačilu vseh svojih terjatev do stranke, kot to določajo splošni pogoji, stranki na način in pod pogoji iz tega člena izročila tudi tiste strankine finančne instrumente oziroma ji nakazala njena denarna sredstva, ki bi jih prejela po prenehanju pogodbe o borznem posredovanju.

(3) Če banka v sedmih delovnih dneh od dneva prenehanja pogodbe o borznem posredovanju zaradi kakršnega koli razloga stranki ne bi mogla izročiti finančnih instrumentov, kot določa prvi odstavek tega člena, je finančne instrumente, ki jih ima za strankin račun, upravičena prodati in ji, po poplačilu vseh stroškov v zvezi s prodajo finančnih instrumentov po tem odstavku in morebitnih drugih terjatev banke do nje po pogodbi o borznem posredovanju, nakazati kupnino na njen račun, določen v pogodbi o borznem posredovanju.

III. INVESTICIJSKO SVETOVANJE

42. člen – Pogodba o investicijskem svetovanju
(1) Banka in stranka pred začetkom opravljanja storitve investicijskega svetovanja skleneta pisno pogodbo o investicijskem svetovanju, katere sestavni del so ti splošni pogoji.

(2) Pogodba o investicijskem svetovanju je (i) pogodba, s katero se banka zavezuje za račun stranke ves čas veljavnosti pogodbe zagotavljati posamezne storitve investicijskega svetovanja v obliki investicijskih nasvetov in osebnih priporočil o finančnih instrumentih, z namenom stranki zagotoviti strokovno pomoč pri sprejemanju ekonomsko učinkovitih finančnih odločitev v zvezi z upravljanjem premoženja, ki ga upravlja stranka sama; (ii) pogodba, s katero se banka zavezuje za račun stranke ves čas veljavnosti pogodbe zagotavljati stranki posamezne storitve investicijskega svetovanja v obliki investicijskih nasvetov in osebnih priporočil, ki med drugim lahko obsegajo izdelavo geografskih analiz, panožnih analiz, analiz podjetja, ter morebitne druge storitve, za katere se banka in stranka posebej dogovorita izključno za namene investicijskega svetovanja zadevni stranki, ob upoštevanju okoliščin in ciljev te stranke; (iii) pogodba, s katero se banka zavezuje za račun stranke izvesti določene storitve v obliki investicijskih nasvetov, ki po vsebini ne spadajo v sklop storitev iz točke (i) in (ii) tega odstavka.

(3) Stranka in banka se glede na obseg in zahtevnost investicijskega svetovanja, ki ga izvaja banka, dogovorita o plačilu nadomestila in stroških za storitev investicijskega svetovanja v vsaki posamezni pogodbi iz prejšnjega odstavka tega člena oziroma v skladu z vsakokrat veljavno Tarifo NLB d.d.

(4) Za investicijsko svetovanje se ne štejejo analize in investicijske raziskave, namenjene distribucijskim kanalom in javnosti, ter druga priporočila, ki se v skladu z ustreznimi predpisi ne štejejo za osebna priporočila.

43. člen – Naročilo stranke na podlagi investicijskega svetovanja
Na podlagi investicijskega svetovanja, kot izhaja iz prejšnjega člena, ali/in na podlagi posvetovanja z banko, ki sme v skladu z ustreznimi predpisi posredovati razpoložljive informacije oziroma podatke o posameznih finančnih instrumentih ali o splošnem stanju na trgu finančnih instrumentov, stranka lahko oblikuje svoje naročilo, pri čemer banka ne odgovarja za sprejetje kakršne koli odločitve stranke niti njene posledice. Tveganja in posledice svojih odločitev v zvezi s finančnimi instrumenti sprejema in nosi stranka sama.

IV. GOSPODARJENJE S SREDSTVI STRANKE

44. člen – Pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke, nakupi in prodaje finančnih sredstev ter strankina določna navodila
(1) Banka in stranka pred začetkom opravljanja storitve gospodarjenja s sredstvi stranke skleneta pisno pogodbo o gospodarjenju s sredstvi stranke, katere sestavni del so ti splošni pogoji ter v skladu s katero banka kupuje in prodaja finančne instrumente za račun stranke in izvršuje poravnavo obveznosti iz teh poslov na račun gospodarjenja, dogovorjen s pogodbo. Stranka se s podpisom pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke strinja in pooblašča banko, da ta gospodari z njenimi sredstvi po lastni presoji, v skladu z investicijsko politiko, določeno v pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke, ter da daje potrebne izjave oziroma potrdila in sprejema druge ukrepe, nujne ali priporočljive za gospodarjenje z njenimi sredstvi. Banka je pri izvrševanju investicijske politike iz

pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke upravičena tudi do konverzije katere koli valute na denarnem računu gospodarjenja v tujini ali v RS v skladu z 18. členom teh splošnih pogojev.

(2) Če pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke ali ti splošni pogoji ne določajo drugače, se stranka s podpisom pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke odpoveduje kakršnim koli zahtevkom do sredstev oziroma razpolaganju s sredstvi, ki jih je prepustila banki v gospodarjenje pod pogoji iz teh splošnih pogojev.

(3) Za nakupe in prodaje finančnih instrumentov v sklopu storitve gospodarjenja s sredstvi stranke se smiselno uporablja 34. člen teh splošnih pogojev. Sredstva, ki jih za stranko prejme banka iz nakupov in prodaj finančnih instrumentov, banka prek računa gospodarjenja uporabi za nadaljnje nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun te stranke.

(4) Banka načeloma gospodari s sredstvi stranke brez strankinih določnih navodil. Če stranka kljub temu želi dati določno navodilo banki, ga ta upošteva, če je pisno, stranka pa je v celoti odgovorna za svoja navodila in posledice ravnanj banke, ki bi temeljila na takem navodilu. Prav tako stranka nosi vso odgovornost za izbiro naložbene politike in posledice take izbire.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek banka ni dolžna upoštevati strankinih določnih navodil:
(i) ki odstopajo od naložbene politike (pri strankinem naročilu, katerega predmet je pridobitev finančnih instrumentov);
(ii) če na računu gospodarjenja ni dovolj ustreznih finančnih instrumentov oziroma denarnih sredstev za izvršitev strankinega navodila oziroma če banka ne bi mogla pravočasno poskrbeti za poravnavo denarnih obveznosti iz strankinega navodila v ustrezni valuti (zaradi predhodno potrebne konverzije valut ali drugega utemeljenega razloga).

(6) Za izračun donosa in donosnosti sredstev v gospodarjenju pri banki se v primeru izplačil dohodkov domačih finančnih instrumentov na osebni račun stranke, ki ga opravi izdajatelj, izplačilo dohodkov evidentira najpozneje na zadnji dan izplačila dividende po sklepu skupščine izdajatelja za lastniške finančne instrumente oziroma na dan izplačila kupona po amortizacijskem načrtu izdajatelja dolžniškega finančnega instrumenta.

(7) Pred začetkom opravljanja storitev gospodarjenja s sredstvi stranke se morata banka in stranka dogovoriti tudi o načinu odprtja in vodenja računa finančnih instrumentov stranke oziroma o vodenju poddepoja finančnih instrumentov, pri čemer se uporabljajo določila teh splošnih pogojev o vodenju računov.

45. člen – Denarni depozit
(1) Banka sme v skladu s pogodbo o gospodarjenju s sredstvi stranke, ustreznimi predpisi in notranjimi pravili oziroma poslovno prakso s sredstvi na računu gospodarjenja v svojem imenu in za račun ene ali več strank skupaj sklepati pogodbe o bančnih denarnih depozitih, pri čemer je upravičena do povračila morebitnih manipulativnih stroškov.

(2) Denarni depozit ni finančni instrument. Za terjatve strank v zvezi z depoziti se ne uporablja sistem jamstva za terjatve vlagateljev.

46. člen – Plačila za storitev gospodarjenja
Za opravljanje storitev gospodarjenja s sredstvi stranke po teh splošnih pogojih je banka upravičena do naslednjih plačil:
- nadomestila za gospodarjenje s sredstvi stranke, plačljivega četrtletno, v višini in na način, določen v vsakokrat veljavni Tarifi NLB d.d., če v pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke ni določeno drugače;
- morebitnega deleža presežka iz sredstev v gospodarjenju, v višini, kot to določa pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke, z zapadlostjo na dan ovrednotenja morebitnega presežka po teh splošnih pogojih;
- vstopnih in izstopnih stroškov, kot so opredeljeni v pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke;
- povračila kakršnih koli davkov, taks ali drugih bremen, ki bi jih plačala banka za račun stranke;
- morebitnih drugih stroškov, če tako določajo Tarifa NLB d.d., ti splošni pogoji ali pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke.

47. člen – Zahteva za izročitev sredstev v gospodarjenju stranki
(1) Stranka je upravičena kadar koli, vendar ne pred potekom treh mesecev od dneva prve izročitve sredstev v gospodarjenje po pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke (če navedena pogodba ne določa drugače), od banke pisno zahtevati izročitev oziroma odstop dela sredstev ali celote. Banka je v tem primeru dolžna stranki izročiti oziroma odstopiti, stranka pa sprejeti oziroma prevzeti zahtevana sredstva:
- v petih delovnih dneh od dneva, ko je banka prejela strankino zahtevo, če stranka zahteva sredstva v taki obliki, v kakršni so v trenutku prejema v gospodarjenje banke. Domneva se, da stranka zahteva izročitev sredstev v taki obliki, če v zahtevi stranke ni določeno drugače oziroma ni določena vrsta sredstev;
- v desetih delovnih dneh od dneva, ko je banka prejela strankino zahtevo, če stranka zahteva denarna sredstva (v celoti ali deloma), banka pa jih v denarni obliki v trenutku prejema zahteve nima v gospodarjenju.

(2) Če stranka zahteva izročitev vseh sredstev v gospodarjenju, se taka zahteva šteje za odpoved pogodbe o gospodarjenju s sredstvi strank v skladu z 49. in 50. členom teh splošnih pogojev. Za vprašanja, povezana z izročitvijo zgolj dela sredstev v gospodarjenju, ki jih ne ureja ta člen, pa se smiselno uporabljata 50. in 51. člen teh splošnih pogojev.

(3) Glede načina izročitve strankinih sredstev se upoštevajo določbe 51. člena teh splošnih pogojev.

(4) Stranka v pisni zahtevi iz drugega odstavka tega člena navede svoj osebni račun oziroma drug račun stranke, na katerega naj banka prenese sredstva stranke, če se ta račun razlikuje od tistega, ki je naveden v pogodbi.

48. člen – Izpolnitev tretje osebe
Če bi tretje osebe svoje obveznosti iz poslov, ki jih je banka sklenila za stranko, izpolnile neposredno stranki, mora stranka o tem nemudoma obvestiti banko. V tem primeru se sredstva, ki jih je stranka prejela od tretje osebe, odštejejo od preostalih strankinih sredstev v gospodarjenju pri banki in se štejejo kot izročitev oziroma odstop deleža sredstev po prejšnjem členu teh splošnih pogojev z vsemi pravnimi posledicami, ki iz tega izhajajo.

49. člen – Odpoved pogodbe o gospodarjenju
(1) Odpoved pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke mora biti pisna.

(2) Pri odpovedi pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke v skladu z ustreznimi predpisi na dan zapadlosti obveznosti banke za izročitev sredstev v gospodarjenju stranki zapadejo v plačilo zadnje četrtletno nadomestilo banki, morebitni delež presežka iz sredstev v gospodarjenju, ki pripade banki za zadnje obdobje pred prenehanjem pogodbe, in morebitni izstopni stroški. V takem primeru se izročitev denarnih sredstev in/ali finančnih instrumentov stranki opravi pod pogoji, opisanimi v nadaljevanju.

(3) Če pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke ne določa drugače, je banka po prenehanju navedene pogodbe dolžna stranki izročiti oziroma odstopiti, stranka pa sprejeti oziroma prevzeti vsa sredstva v gospodarjenju, pri čemer banka praviloma izroča sredstva v taki obliki, v kakršni so v trenutku, ko stranka prejme pisno odpoved banke, oziroma v trenutku, ko banka prejme pisno odpoved stranke. Stranka lahko zahteva izročitev denarnih sredstev, pri čemer banka upošteva tovrstno zahtevo le, če jo stranka navede v svoji pisni odpovedi ali če ji stranka izroči tovrstno zahtevo v petih delovnih dneh od dne, ko je prejela pisno odpoved banke.

(4) Če banka od stranke ne dobi pravočasno podatka o računu finančnih instrumentov, na katerega naj se prenesejo finančni instrumenti, ki jih ima banka za strankin račun, banka finančne instrumente proda in stranki izroči denarna sredstva, čeprav stranka tega ne zahteva, v rokih, ki jih za vrnitev denarnih sredstev določata 47. in 50. člen teh splošnih pogojev.

(5) Za potrebe prejšnjega odstavka »pravočasno« pomeni, da je banka zahtevani podatek prejela v petih delovnih dneh od: (i) prejema pisne odpovedi pogodbe ali zahteve za izročitev dela sredstev v gospodarjenju stranke ali (ii) dneva, ko je stranka prejela pisno odpoved pogodbe od banke.

(6) Stranka v pisni odpovedi pogodbe iz prvega odstavka tega člena navede svoj osebni račun oziroma drug račun stranke, na katerega naj banka prenese sredstva stranke, če se ta račun razlikuje od tistega, ki je naveden v pogodbi.

50. člen – Dospelost sredstev v plačilo ob odpovedi pogodbe o gospodarjenju
(1) Dospelost sredstev iz prejšnjega člena v plačilo je pet delovnih dni od dneva prejema pisne odpovedi pogodbe katere koli pogodbene stranke, razen kadar stranka pravočasno zahteva denarna sredstva, ki jih banka v trenutku prejema te zahteve nima v gospodarjenju, ko je dospelost sredstev deset delovnih dni od dneva prejema pisne odpovedi pogodbe katere koli pogodbene stranke.

(2) Banka sme sredstva v gospodarjenju vrniti stranki tudi pozneje, kot je določeno v tem in 47. členu splošnih pogojev, če to stori (i) zaradi časa, potrebnega za izvedbo poplačila svojih terjatev do stranke iz sredstev v gospodarjenju, kot to določajo ti splošni pogoji oziroma pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke, oziroma (ii) če na trgu ne more prodati finančnih instrumentov zaradi razlogov, ki niso na stranki banke (npr. nelikvidnost in druge razmere trga).

(3) Banka izda stranki potrdilo o izplačilu denarnih sredstev oziroma finančnih instrumentov.

51. člen – Pravice banke ob nemožnosti poplačila svojih terjatev
(1) Banka bo finančne instrumente in/ali denarna sredstva, ki jih ima za strankin račun, tudi tista, ki bi jih prejela po prenehanju pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke, v rokih zapadlosti, kot jih določajo ti splošni pogoji, po poplačilu vseh svojih terjatev do stranke, kot to določajo ti splošni pogoji oziroma pogodba o gospodarjenju s sredstvi stranke, ter na način in pod pogoji, ki jih določajo ustrezni predpisi, prenesla na račun stranke, določen v pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke oziroma v pisni zahtevi po izročitvi vseh sredstev v gospodarjenju iz 47. člena teh splošnih pogojev ali pisni odpovedi pogodbe iz 49. člena teh splošnih pogojev.

(2) Če finančnih instrumentov v roku zapadlosti zaradi katerega koli razloga, ki ni na stranki banke, ni mogoče vrniti stranki na način, določen v prvem odstavku tega člena, jih sme banka prodati in stranki izplačati denarna sredstva. Banka ni odgovorna za zamudo pri izročitvi sredstev, ki nastane zaradi ravnanja KDD ali drugega centralnega depozitarja ali tujega poddepozitarja, ali za zamudo zaradi ravnanja izvršilnega partnerja banke oziroma druge osebe, ki ji banka v skladu s Politiko izvrševanja naročil NLB d.d. posreduje naročilo stranke v izvršitev.

(3) Banka stranki vedno vrača sredstva v domači valuti, razen če stranka v svoji pisni odpovedi pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke ali zahtevi za izplačilo denarnih sredstev ne določi drugače.

52. člen – Vrednotenje in delitev presežka sredstev v gospodarjenju
(1) Pogodbeni stranki se v pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke dogovorita o delitvi morebitnega ustvarjenega presežka sredstev nad izhodiščno vrednostjo portfelja, kot je definirana v nadaljevanju tega člena.

(2) Začetna izhodiščna vrednost portfelja je pred prvo izročitvijo dela sredstev stranki vsota vseh dotedanjih vplačil stranke v portfelj. Na dan zapadlosti izročitve dela sredstev v gospodarjenju in ob vrednotenju presežka, ki se takrat opravi, se po poplačilu vseh terjatev banke po teh ali v zvezi s temi splošnimi pogoji ter pogodbo o gospodarjenju s sredstvi stranke izračuna nova izhodiščna vrednost, tako da se stari izhodiščni vrednosti prišteje presežek, ki pripade stranki. Vsekakor pa se vsakega 31. 12. v koledarskem letu opravi vrednotenje portfelja in izračuna začetna izhodiščna vrednost portfelja naslednjega koledarskega leta kot vrednost portfelja na dan 31. 12., zmanjšana za obračunana plačila po 46. členu teh splošnih pogojev. Vrednotenje in delitev presežka se opravita tudi ob prenehanju pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke med koledarskim letom, in sicer na dan zapadlosti obveznosti banke za izročitev sredstev v gospodarjenju stranki.

(3) V znesku presežka sredstev v gospodarjenju, ki pripada banki ter je ugotovljen na podlagi prejšnjega odstavka tega člena in pogodbe o gospodarjenju s sredstvi stranke, je že vključen davek na dodano vrednost.

53. člen – Poročanje o stanju naložb sredstev v gospodarjenju
(1) Banka v skladu z ustreznimi predpisi, 13. členom splošnih pogojev in pogodbo o gospodarjenju s sredstvi stranke v vsakem tekočem mesecu stranki pošlje mesečno poročilo o stanju naložb sredstev na računu gospodarjenja v RS in tujini, ki vsebuje poročilo o stanju sredstev stranke na zadnji dan preteklega meseca.

(2) Banka lahko pošilja poročila iz prejšnjega odstavka četrtletno, če stranko o tem predhodno obvesti.

54. člen – Četrtletje in dospelost v plačilo na dan, ki ni delovni dan
Za potrebe tega poglavja splošnih pogojev in pogodbe o gospodarjenju s sredstvi strank velja naslednje:
- četrtletje (kvartal) ali četrtletno (kvartalno) obdobje je trimesečno obdobje v tekočem koledarskem letu, in sicer so četrtletna obdobja od 1. 1. do 31. 3., od 1. 4. do 30. 6., od 1. 7. do 30. 9. in od 1. 10. do 31. 12., pri čemer pa se prvo četrtletno obdobje vedno šteje od dneva prejema sredstev v gospodarjenje, ki jih mora stranka izročiti v gospodarjenje banki v pogodbeno določenem roku, do (vključno) dneva izteka tekočega četrtletnega obdobja;
- če dospelost v plačilo katere koli od obveznosti strank ali banke po teh splošnih pogojih ali v zvezi z njimi ali po pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke zapade na dan, ki ni delovni dan, se šteje, da obveznosti strank in banke zapadejo v plačilo naslednji delovni dan.

55. člen – Potrdilo o prejemu sredstev v gospodarjenje
(1) Če stranka v gospodarjenje izroča denarna sredstva, mora banki predložiti ustrezna dokazila o plačilu oziroma nakazilu sredstev na račun, naveden v pogodbi o gospodarjenju s sredstvi stranke, če banka tako zahteva, banka pa stranki izda potrdilo o prejemu denarnih sredstev.

(2) Kadar stranka izroča finančne instrumente v gospodarjenje, banka stranki izda potrdilo o prejemu finančnih instrumentov.

56. člen – Ugotavljanje vrednosti finančnih instrumentov
Vrednost finančnih instrumentov se ugotavlja po naslednjih pravilih:
- za finančne instrumente, s katerimi se trguje na organiziranem trgu finančnih instrumentov v RS, po zadnjem uradnem tečaju, določenem na organiziranem trgu v RS;
- za finančne instrumente, s katerimi se trguje na tujem organiziranem trgu finančnih instrumentov, po zadnjem zaključnem tečaju, določenem na tujem organiziranem trgu;
- če se z nekim finančnim instrumentom trguje na več organiziranih trgih finančnih instrumentov v RS in/ali tujini, ima banka za namen vrednotenja pravico sama izbrati enega od teh organiziranih trgov;
- za finančne instrumente, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu finančnih instrumentov, po ceni, po kateri se trguje s finančnimi instrumenti, oziroma če cene ni mogoče določiti, po njihovi teoretični vrednosti, ugotovljeni skladno z metodo, ki jo po razumni presoji izbere banka.

V. VODENJE RAČUNOV FINANČNIH INSTRUMENTOV IN POMOŽNA OPRAVILA

57. člen – Pogodba o vodenju računov
Banka in stranka vodenje računov finančnih instrumentov uredita v pisni pogodbi. Če je storitev vodenja računov finančnih instrumentov urejena v ločeni pogodbi (npr. skrbniška pogodba), se za razmerje po taki pogodbi uporabljajo splošni pogoji, na katere se taka pogodba sklicuje. Če je vodenje računov urejeno v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev, kot je borzno posredovanje, gospodarjenje s sredstvi stranke idr. (v nadaljevanju: **pogodba o vodenju računov**) in se taka pogodba sklicuje na te splošne pogoje, se uporabljajo določila v nadaljevanju tega poglavja splošnih pogojev, če v poglavju teh splošnih pogojev o posamezni investicijski storitvi ni določeno drugače.

58. člen – Vodenje računov finančnih instrumentov, izdanih v Republiki Sloveniji
(1) Banka v treh delovnih dneh po sklenitvi pogodbe o vodenju računov za račun stranke pri KDD odpre račun finančnih instrumentov te stranke, izdanih v Republiki Sloveniji, na katerem za račun stranke vodi stanja njenih finančnih instrumentov in vnaša naloge iz naslednjega člena teh splošnih pogojev.

(2) Banka je dolžna odpreti račun iz prejšnjega odstavka tega člena le, če so vsi podatki oziroma vsi osebni podatki o imetniku in upravičencu, navedeni v pogodbi o vodenju računov, usklajeni s podatki pri KDD in če razpolaga z davčno številko stranke.

(3) Če ustrezni predpisi to omogočajo in se banka in stranka tako dogovorita v pogodbi o vodenju računov, lahko banka za vodenje računa odpre zbirni oziroma fiduciarni račun, na katerem se vodijo finančni instrumenti ene ali več strank skupaj. Za vodenje zbirnega oziroma fiduciarnega računa se uporabljajo 62. člen teh splošnih pogojev in pravila poddepoja.

59. člen – Prenos finančnih instrumentov, vpisanih pri KDD, in vpis pravic tretjih
(1) Prenose finančnih instrumentov med računi istega imetnika oziroma različnih imetnikov ter vpise in izbrise pravic tretjih na finančnih instrumentih banka opravlja na podlagi pisnega naloga stranke oziroma druge upravičene osebe. Vsebino nalogov določa KDD.

(2) Banka ni dolžna upoštevati nalogov stranke glede prenosa finančnih instrumentov ali vpisa/izbrisa pravic tretjih na finančnih instrumentih, če na računu finančnih instrumentov pri KDD ni dovolj ustreznih finančnih instrumentov.

(3) Banka vnaša naloge iz prvega odstavka tega člena po vrstnem redu njihovega prejema.

60. člen – Poročanje o stanju na računu finančnih instrumentov pri KDD
Pri vodenju računov finančnih instrumentov pri KDD v zvezi z opravljanjem storitev borznega posredovanja banka stranki poroča o stanju in prometu na njenem računu finančnih instrumentov v skladu s 13. členom teh splošnih pogojev.

61. člen – Vodenje računov finančnih instrumentov, izdanih v tujini
(1) Banka v skladu s predpisi in organizacijo vodenja računov posameznega lokalnega trga vodi finančne instrumente strank, izdane v tujini, (i) v svojem imenu in za račun strank prek posebnega računa banke pri centralnem depozitarju lokalnega trga ali pri poddepozitarjih banke, ki izvajajo vodenje teh finančnih instrumentov na tujem trgu, ali (ii) vodi oziroma zagotovi vodenje neposredno pri centralnih depozitarjih lokalnega trga, če lokalna zakonodaja omogoča odprtje in vodenje računov finančnih instrumentov stranke na ime stranke pri centralnem depozitarju in stranka tako zahteva od banke.

(2) Banka ponuja izvajanje storitev vodenja računov na takih tujih trgih in v takem obsegu, kot jih lahko zagotavlja s svojo mrežo izbranih tujih poddepozitarjev in centralnih depojev oziroma tretjih oseb, v skladu s poslovno politiko, ustreznimi predpisi in tržnimi uzancami posameznega trga. Stranka se zaveda, da vsi stroški, ki izvirajo iz organizacije in izvedbe takega vpisa imetništva, bremenijo stranko ter da je banka upravičena zaračunati svoje manipulativne stroške v zvezi z organizacijo in izvedbo takega vpisa imetništva.

62. člen – Poddepo ter tveganja v zvezi z vodenjem finančnih instrumentov in denarnih sredstev
(1) Banka pri opravljanju investicijskih storitev borznega posredovanja (zlasti, a ne izključno sprejemanja in posredovanja naročil) ter gospodarjenja s sredstvi stranke vzpostavi in vodi poddepo finančnih instrumentov za stranko v skladu s pravili poddepoja v okviru lastne analitične evidence za tiste finančne instrumente, ki jih v svojem imenu in za račun strank vodi v centralnem depoju prek svojega računa ali prek drugega vmesnega poddepozitarja.

(2) Banka stranko opozarja, da so stroški za primer, ko se finančni instrumenti in denarna sredstva stranke vodijo v imenu stranke in prek računa stranke neposredno pri centralnem depozitarju, lahko višji, vendar so tveganja lahko manjša. Stroški za primer, ko se finančni instrument za račun stranke vodi v imenu banke in prek računa banke ali drugega poddepozitarja, so navadno nižji, vendar so tveganja lahko večja, med drugim:
- zaradi dejanj ali opustitev centralnega depozitarja oziroma vmesnega poddepozitarja oziroma tretje osebe, prek katere se vodijo denarna sredstva stranke, lahko pride do primanjkljaja finančnih instrumentov v poddepoju banke oziroma denarnih sredstev v njeni analitični evidenci;
- kadar na podlagi posamezne nacionalne zakonodaje finančnih instrumentov oziroma denarnih sredstev stranke (v nadaljevanju skupaj: sredstva), ki jih vodi tretja oseba, ni mogoče identificirati ločeno od drugih sredstev, so izpolnitvena tveganja za stranko večja;
- če je vodenje računa sredstev stranke predmet zakonodaje v jurisdikciji, ki ni jurisdikcija države članice EU, se lahko pravice stranke v zvezi s temi sredstvi razlikujejo;
- poddepozitar, prek katerega se vodijo sredstva stranke, ima lahko pravico unovčenja ali zastavno pravico v zvezi z navedenimi sredstvi.

(3) Banka ne odgovarja za morebitne zakonodajne možnosti uveljavljanja zastavnih pravic posameznih nacionalnih zakonodaj. Prav tako banka ne odgovarja za dejanja ali opustitve centralnega depozitarja oziroma poddepozitarja ali tretje osebe, prek katere banka v svojem imenu in za račun stranke vodi sredstva stranke, ter za morebitne primanjkljaje navedenih sredstev. V primerih iz prejšnjega stavka banka za račun stranke in na njene stroške uveljavi odškodninske in druge zahtevke v razmerju do odgovorne osebe oziroma navedene zahtevke prenese na stranko.

63. člen – Poravnave finančnih instrumentov in denarja
Trgi, na katerih banka zagotavlja poravnave, so navedeni na seznamu trgov poravnave, ki je dostopen na spletni strani banke oziroma v poslovalnici, ki izvršuje naročila strank. Na nekaterih trgih je zaradi značilnosti takih trgov poravnava mogoča le ob izpolnitvi dodatnih pogojev (npr. ureditev določene dokumentacije stranke pred začetkom trgovanja na posameznem trgu).

64. člen – Izplačila dohodka iz uresničitve pravic iz finančnih instrumentov
(1) Banka se zavezuje, da bo stranki izvršila izplačilo dohodka iz uresničitve pravic iz finančnega instrumenta v dobro njenega računa, določenega v pogodbi o vodenju računov, v skladu z obvestilom, ki ga prejme neposredno od izdajatelja posameznega finančnega instrumenta ali izbranega tujega poddepozitarja ali centralnega depozitarja, z dnem prejema dohodka na račun banke ali najpozneje naslednji delovni dan po prejemu obvestila.

(2) Če banka pri prejemu tega dohodka zazna nepravilnosti in/ali posreduje dodatne poizvedbe ali reklamacijo poddepozitarju ali centralnemu depozitarju, si pridržuje pravico do zamude pri izplačilu tega dohodka oziroma izplačilo opravi najpozneje naslednji delovni dan po pridobitvi pojasnil ali rešitvi reklamacije. Ob napačnem izplačilu ali prejetem popravku že izplačanega dohodka iz naslova uresničitve pravic iz finančnega instrumenta banka izvede potrebne popravke in obvesti stranko isti ali najpozneje naslednji delovni dan. Stranka je dolžna banki povrniti predhodno preveč izplačani dohodek na njen prvi poziv.

65. člen – Izvajanje korporativnih akcij
(1) Banka se zavezuje, da bo stranko obvestila o korporativni akciji v skladu z obvestilom, ki ga prejme neposredno od izdajatelja ali izbranega tujega poddepozitarja ali centralnega depoja z dnem, ko prejme obvestilo, ali najpozneje naslednji delovni dan.

(2) Če lahko stranka v zvezi s korporativno akcijo izbira med več ponujenimi možnostmi odločitve (v nadaljevanju: izbirna korporativna akcija), ji banka posreduje obvestilo o korporativni akciji s pisnim obvestilom ali po snemani telefonski liniji ter navede možnosti izbora in rok za prejem strankinih navodil banki o izbirni korporativni akciji. Stranka je zavezana banki posredovati navodila za uresničevanje določenih pravic, ki izhajajo iz korporativnih akcij, v poslovalnico, ki izvršuje naročila strank na način, kot je določen v prvem odstavku 26. člena teh splošnih pogojev. Banka je dolžna posredovati navodila o izvedbi izbirne korporativne akcije v skladu s strankinimi navodili. V primeru prejetih navodil po preteku roka za posredovanje teh navodil lahko banka v interesu stranke posreduje navodila do izdajatelja, tujega poddepozitarja ali centralnega depoja.

(3) Banka ne odgovarja za ne/izvedbo prepozno prejetih ali napačnih navodil za izvedbo korporativnih akcij. Stranka se o izbirnih korporativnih akcijah odloča sama, neodvisno od banke.

(4) Določbe prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo pri opravljanju storitve gospodarjenja s sredstvi stranke, saj se o izbiri izbirne korporativne akcije odloča banka in ne stranka ter stranko o izvršeni korporativni akciji obvesti v poročilu iz 53. člena teh splošnih pogojev.

66. člen – Uresničevanje glasovalnih pravic
(1) Banka uresničuje glasovalne pravice iz finančnih instrumentov strank, ki so v gospodarjenju pri banki, (i) če to omogočajo predpisi, ki veljajo za finančni instrument, (ii) če je storitev na trgu finančnega instrumenta predhodno vzpostavljena, ter (iii) na podlagi vsakokratnega zahtevka in pisnega pooblastila stranke za posamezni finančni instrument, ki vsebuje določna navodila za uresničevanje glasovalne pravice glede konkretnega finančnega instrumenta. Uresničevanje glasovalnih pravic iz finančnega instrumenta je vzpostavljeno, ko stranka Banki pisno najavi storitev za posamezni finančni instrument in jo banka pisno obvesti o vzpostavitvi storitve na trgu.

(2) Banka načeloma ne uresničuje glasovalnih pravic iz finančnih instrumentov, ki jih vodi za račun stranke v zvezi z opravljanjem storitev borznega posredovanja, sicer se smiselno uporablja prejšnji odstavek tega člena oziroma banka stranki na drug način omogoči, da stranka v svojem interesu uresničuje glasovalne pravice.

(3) Glasovalne pravice, ki jih banka uresničuje na podlagi pooblastila in v skladu z navodili iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, se ne štejejo za njene glasovalne pravice.

67. člen – Davki
(1) Stranka je zavezana za plačilo davkov in drugih dajatev in taks (npr. dohodnina, davek od dohodkov pravnih oseb) po ustreznih (slovenskih in tujih) davčnih predpisih.

(2) Banka izvaja obdavčevanje dohodkov iz kapitala v skladu z določili zakona, ki ureja obdavčitev dohodka, in zakona o davčnem postopku oz. drugo ustrezno zakonodajo.

(3) Izvajanje obdavčevanja z davčnim odtegljajem ter izvajanje avtomatičnega dajanja podatkov davčnemu organu in davčnemu zavezancu za izvedbo obdavčitve v skladu z ustreznimi davčnimi predpisi v RS se ne šteje za izvajanje davčnega svetovanja.

(4) Če davčni organ ugotovi, da plačnik davka davčnega odtegljaja ni odtegnil in plačal ali ga ni odtegnil in plačal pravilno, davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, s pripadajočimi dajatvami bremeni plačnika davka, ki ima pravico ta znesek izterjati od davčnega zavezanca, ki mu je bil izplačan dohodek, od katerega davčni odtegljaj ni bil odtegnjen ali ni bil odtegnjen pravilno ali v celoti. Stranka se s podpisom pogodbe o vodenju računov strinja, da se taka odprava neustrezne obdavčitve poravna v breme stanja stranke v skladu z določili odločbe Davčnega urada Republike Slovenije (DURS), v kateri je obravnavana neustrezna obdavčitev dohodka, s katero banka bremeni stranko.

(5) V zvezi z dohodki iz kapitala banka lahko izvaja administrativne storitve v zvezi z uveljavljanjem ugodnosti iz sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Stroški v zvezi z uveljavljanjem ugodnosti iz sporazumov v celoti bremenijo stranko. Banka ima pravico za opravljeno storitev zaračunati nadomestilo.

(6) Banka storitve uveljavljanja ugodnosti iz sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja izvaja po posebnem pooblastilu stranke ter če ji stranka zagotovi vse informacije in listine v jeziku uradnega postopka, ki jih za postopek potrebuje ali oceni, da bi jih potrebovala.

(7) Stranka s podpisom pogodbe o vodenju računov banki izrecno dovoljuje, da hrani kopijo osebnega dokumenta za potrebe izvajanja davčnih dejavnosti, plačila davka, drugih dajatev in uveljavljanja sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Stranka se s podpisom pogodbe o vodenju računov zavezuje, da bo banki posredovala kopijo novega osebnega dokumenta v najkrajšem možnem času. Banka mora dokumentacijo skrbno hraniti in jo sme uporabiti samo v davčne namene.

VI. DRUGE INVESTICIJSKE STORITVE

68. člen – Pogodbena ureditev razmerij
Pravna razmerja med stranko in banko glede izvedbe prvih prodaj brez obveznosti odkupa in pomožnih storitev, izvedbe prvih prodaj z obveznostjo odkupa, svetovanje in storitve v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij ter druge investicijske storitve, ki niso urejene v posebnih poglavjih teh splošnih pogojev in ki jih banka opravlja na pobudo in za račun stranke, se natančneje uredijo z ustreznimi pogodbami o opravljanju investicijskih storitev. Splošni pogoji so sestavni del takih pogodb in se uporabljajo v skladu s prvim odstavkom 23. člena teh splošnih pogojev.

VII. KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

69. člen – Prenos pogodbenih pravic
Če med stranko in banko ni drugače dogovorjeno, stranka brez predhodnega pisnega soglasja banke in če je prenos dovoljen po ustreznih predpisih, ne sme v celoti ali delno prenesti pogodb o opravljanju investicijskih storitev ali svojih pravic po teh pogodbah ali v zvezi z njimi na tretjo osebo.

70. člen – Kršitev pogodbenih obveznosti
Pri kršitvi obveznosti po teh splošnih pogojih in v zvezi z njimi in pogodbami o opravljanju investicijskih storitev (v nadaljevanju: **kršitev pogodbenih obveznosti**) lahko vsaka pogodbena stranka s pisno izjavo odstopi od pogodbe ter od druge pogodbene stranke zahteva odškodnino, v skladu z ustreznimi predpisi.

71. člen – Zastavna pravica banke, pobot in izterjava
(1) Banka ima zaradi varstva svojih zapadlih denarnih terjatev iz pogodb o opravljanju investicijskih storitev ali v zvezi z njimi in/ali v zvezi s temi splošnimi pogoji, vključno z odškodninskimi terjatvami (v nadaljevanju: **Terjatve**), zakonito zastavno pravico na vseh finančnih instrumentih in denarnih zneskih, ki jih je dobila v posest pri opravljanju storitev za stranko. Za zastavno pravico na finančnih instrumentih se v skladu z ZTFI domneva obstoj dogovora o zunajsodni prodaji po ustreznih predpisih stvarnega prava.

(2) Banka ima za namen iz prejšnjega odstavka tudi pravico:
- pobotati katero koli Terjatev do stranke s katero koli strankino terjatvijo do banke (v nadaljevanju: **pobot**);
- prodati katere koli finančne instrumente stranke, ki so v neposredni ali posredni posesti banke, in katere koli terjatve, pridobljene za stranko, ter prednostno poplačati svoje Terjatve iz dejansko dosežene kupnine (v nadaljevanju: **izterjava**) pod pogoji, določenimi v nadaljevanju tega člena in v naslednjem členu.

(3) V posesti banke so tisti finančni instrumenti ali denarni zneski stranke, ki so oziroma se vodijo na računu stranke pri banki.

(4) Banka pri zunajsodni prodaji oziroma uresničitvi zastavne pravice na sredstvih stranke ne odgovarja stranki za morebitno neposredno ali posredno škodo, stroške ali druge obveznosti, ki bi jih ta utrpela zaradi opravil oziroma ravnanj banke ali v zvezi z njimi, razen ob veliki malomarnosti ali namerni kršitvi banke, ki je izkazana s pravnomočno sodno odločbo ali jo banka izrecno prizna.

(5) Strankine finančne instrumente, ki niso uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu, sme banka zunajsodno prodati na način, ki ga sama določi in je v skladu z zakonom (neposredna pogodba, zbiranje ponudb, javna dražba itd.). Za te finančne instrumente banka določi njihovo vrednost na podlagi pravil finančne stroke in javno dostopnih virov informacij (v nadaljevanju: **izhodiščna cena**). Če finančnih instrumentov ni mogoče prodati po izhodiščni ceni, ker banka ne prejme ponudb, sme finančne instrumente prodati po nižji ceni od izhodiščne.

72. člen – Izterjava neposredno v breme dobroimetja stranke
(1) Banka za uresničevanje zastavne pravice iz prejšnjega člena stranko predhodno pisno obvesti o taki nameri in ji določi dodaten rok za poplačilo dolgovanega zneska.

(2) Banka po uveljavitvi svoje zastavne pravice o tem pisno obvesti stranko, pri čemer je upravičena odstopiti od pogodbe in zapreti račun stranke.

(3) Če ima stranka pri banki odprt transakcijski ali drug račun, ima banka za poplačilo Terjatev pravico, da po predhodnem pisnem pozivu stranki, ki vsebuje dodatni rok za poplačilo zneska Terjatve po vrstnem redu, ki ga sama določi, izterja dolgovani znesek neposredno v breme dobroimetja stranke na transakcijskem ali drugem računu stranke pri banki ter stranko o tem pisno obvesti.

(4) Banka lahko poplača vse svoje terjatve iz pogodb o opravljanju investicijskih storitev ali v zvezi njimi in/ali v zvezi s temi splošnimi pogoji iz katerega koli dobroimetja, ki ga ima stranka pri njej.

(5) Za namen iz tretjega in četrtega odstavka tega člena ima Banka pravico pobotati katero koli Terjatev do stranke, s katerim koli dobroimetjem, ki ga ima stranka pri Banki, zlasti vendar ne izključno z dobroimetjem stranke na transakcijskem ali drugem računu stranke pri Banki

73. člen – Zamuda
Stranka je zaradi zamude plačila katere koli zapadle in neporavnane obveznosti po teh splošnih pogojih ali v zvezi z njimi in pogodbami o opravljanju investicijskih storitev dolžna plačati banki tudi zakonite zamudne obresti.

74. člen – Odpoved pogodbe
(1) O času veljavnosti pogodbe o opravljanju investicijskih storitev in pogojih za odpoved oziroma odstop od navedene pogodbe v primerih, ki niso navedeni v teh splošnih pogojih, se pogodbeni stranki dogovorita v navedenih pogodbah oziroma se uporabljajo ustrezni predpisi obligacijskega prava.

(2) Pri odpovedi pogodbe o opravljanju investicijskih storitev zaradi razlogov, navedenih v teh splošnih pogojih in pogodbah o opravljanju investicijskih storitev, se navedene pogodbe uporabljajo še do dokončne poravnave vseh obveznosti stranke in banke po teh pogodbah oziroma v zvezi z njimi oziroma transakcijami, sklenjenimi pred učinkovanjem odpovedi.

(3) Če stranka ne poravna zapadlega zneska obveznosti po pogodbi o opravljanju investicijskih storitev, je banka upravičena po predhodnem pisnem pozivu stranki, ki vsebuje dodatni rok za poplačilo zneska, odstopiti od pogodbe o opravljanju investicijskih storitev ter v skladu z določili take pogodbe prodati vse finančne instrumente, ki so na dan odstopa od pogodbe na računu stranke, in zapreti račun stranke.

(4) Odpoved pogodbe o opravljanju investicijskih storitev mora biti pisna.

75. člen – Reševanje sporov
Spori med banko in stranko se rešujejo v skladu s pogodbo o opravljanju investicijskih storitev in shemo zunajsodnega reševanja sporov, ki je urejena z notranjimi akti banke. Stranki je podrobnejša pisna informacija o shemi zunajsodnega reševanja sporov dostopna v pooblaščenih poslovalnicah banke in na njeni spletni strani www.nlb.si.

76. člen – Uporaba prava
(1) Za presojo veljavnosti in vsebine pogodbenih razmerij za opravljanje investicijskih razmerij s stranko in samo opravljanje investicijskih storitev, ki jih izvaja banka, se uporablja slovensko pravo.

(2) Banka stranko opozarja, da je banka predvsem pri poslih s tujimi finančnimi instrumenti in nerezidenti, zlasti (a ne izključno) pri poslih vodenja računov finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke, lahko zavezana s pravom države, v kateri so finančni instrumenti izdani, oziroma s pravom države, v kateri so ti finančni instrumenti uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu, oziroma s pravom države, v kateri je stranka rezident, ter da se pravice strank v zvezi s temi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi zaradi tega lahko razlikujejo.

77. člen – Spremembe splošnih pogojev
(1) Banka je upravičena oziroma ob spremembi ustreznih predpisov tudi dolžna enostransko spremeniti oziroma dopolniti splošne pogoje.

(2) Banka o bistvenih spremembah oziroma dopolnitvah splošnih pogojev stranko pisno obvesti in ji na njeno zahtevo posreduje čistopis, ki je sicer na voljo na spletni strani banke www.nlb.si oziroma v poslovalnicah banke, ki opravljajo investicijske storitve.

(3) Če se stranka s spremembami oziroma dopolnitvami splošnih pogojev ne strinja, lahko v 15 dneh od prejema pisnega obvestila banke o spremembi splošnih pogojev odpove pogodbo o opravljanju investicijskih storitev, sicer se šteje, da spremembe in dopolnitve sprejema. Enaka domneva o sprejemu velja, če stranka po prejemu pisnega obvestila o spremembah in dopolnitvah splošnih pogojev odda novo naročilo za nakup ali prodajo finančnih instrumentov, nov nalog za prenos finančnih instrumentov, kakršno koli novo navodilo ali zahtevo oziroma stori kakršno koli drugo dejanje v zvezi z opravljanjem investicijskih storitev, razen odpovedi pogodbe.

78. člen – Neveljavnost in kolizija določb
(1) Neveljavnost ali neizvršljivost posamezne določbe teh splošnih pogojev in pogodb o opravljanju investicijskih storitev ne vpliva na veljavnost in izvršljivost drugih določb.

(2) Ob neveljavnosti ali neizvršljivosti določbe teh splošnih pogojev bo banka v skladu z določbami teh splošnih pogojev glede spremembe oziroma dopolnitve splošnih pogojev tako določbo nadomestila z novo, ki je najbližje neveljavni oziroma neizpolnljivi določbi in njenemu namenu. Ob neveljavnosti ali neizvršljivosti določbe pogodb o opravljanju investicijskih storitev stranka in banka take določbe ne bosta uporabljali oziroma jo bosta uporabljali v smislu, ki je najbližji namenu take neveljavne določbe. Če to ne bo mogoče, bosta stranka in banka neveljavno določbo nadomestili z novo, ki je najbližje neveljavni oziroma neizpolnljivi določbi in njenemu namenu.

(3) Če se splošni pogoji in posebni dogovori v pogodbah o opravljanju investicijskih storitev ne ujemajo, veljajo posebni dogovori, urejeni v posamezni pogodbi o opravljanju investicijskih storitev.

79. člen – Prehodne določbe
(1) Stranke, ki so podpisale pogodbeno razmerje z banko pred 1. 11. 2007, soglasje iz 17. člena teh splošnih pogojev podpišejo na posebni izjavi, ki postane sestavni del pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, katere predmet je izvrševanje naročil stranke.

(2) Ti splošni pogoji začnejo veljati 1. 11. 2011 in se začnejo uporabljati 1. 1. 2012. Z dnem uveljavitve teh splošnih pogojev prenehajo veljati Splošni pogoji poslovanja s finančnimi instrumenti, NLB d.d., januar 2008, ki pa se uporabljajo do začetka uporabe teh splošnih pogojev.

(3) Če ima stranka poleg pogodbe o borznem posredovanju sklenjeno tudi skrbniško pogodbo, se za tako stranko poleg teh splošnih pogojev smiselno uporabljajo tudi splošni pogoji, ki so sestavni del skrbniške pogodbe.

Uprava NLB d.d.

Informacija o finančnih instrumentih NLB d.d. in s temi instrumenti povezanih tveganjih

1. del: Uvod

Ta Informacija o finančnih instrumentih NLB d.d. in s temi instrumenti povezanih tveganjih (v nadaljevanju: »**Informacija**«) je namenjena strankam in morebitnim strankam (v nadaljevanju: »**stranka**«) Nove Ljubljanske banke d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: »**Banka**«). Namen te informacije ni posredovati informacije o prav vseh tveganjih in drugih pomembnih vidikih glede finančnih instrumentov oziroma produktov, opisanih v tej informaciji, ki jih stranka lahko kupi, proda ali naroči pri Banki oziroma v zvezi s katerimi lahko prek Banke opravlja druge vrste poslov (v nadaljevanju: »**finančni instrumenti oziroma instrumenti**[1]«), temveč le tiste informacije in opozorila o tveganjih, povezanih s finančnimi instrumenti, ki stranki predvsem omogočajo razumevanje narave in tveganj storitev in posameznih vrst finančnih instrumentov, navedenih v tej informaciji, in posledično sprejemanje odločitev o finančnih naložbah, zavedajoč se tveganj, povezanih s finančnimi instrumenti. Banka stranki svetuje, da si pred odločitvijo v zvezi s posamezno investicijsko storitvijo oziroma poslom v zvezi s finančnimi instrumenti (v nadaljevanju: »**investicijska storitev**«) natančneje prebere tudi vsa dodatna razkritja o finančnem instrumentu oziroma investicijski storitvi, ki so lahko vključena v posamezno dokumentacijo oziroma pogodbo o finančnem instrumentu ali so sestavni del investicijske storitve, zlasti (a ne izključno le) prospekt za izdajo finančnega instrumenta oziroma uvrstitev finančnega instrumenta na organizirani trg, v pogodbo o zagotavljanju investicijske storitve, Splošne pogoje poslovanja s finančnimi instrumenti NLB d.d., Ljubljana in Splošne pogoje skrbniških storitev pri poslovanju s finančnimi instrumenti NLB d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: »**splošni pogoji poslovanja**«) ter Politiko izvrševanja naročil strank, NLB d.d..

Smernice ali druge navedbe, vsebovane v tej informaciji, ne predstavljajo nasveta Banke o potencialnih investicijah in se ne štejejo za priporočilo Banke za podajo naročila stranke za izvedbo katere koli investicijske storitve ali investicije v kateri koli finančni instrument, ki je naveden v nadaljevanju. Navedena informacija tudi ne predstavlja ponudbe Banke, podane stranki, za sklenitev pogodbe o opravljanju ali izvedbi investicijskih storitev s finančnimi instrumenti, navedenimi oziroma opisanimi v tem dokumentu. V primeru, da stranka ne razume pomena katerega koli izmed razkritij ali opozoril, navedenih v tem dokumentu, ji priporočamo, da poišče neodvisen pravni ali finančni nasvet.

Stranki svetujemo, da se pred začetkom koriščenja investicijskih storitev seznani z dokumentom, ki obravnava finančne instrumente, naravo pogodbe o zagotavljanju investicijskih storitev, in z obsegom izpostavljenosti in tveganjem, ki ga stranka s tovrstno investicijsko odločitvijo prevzema. Dodatno stranki svetujemo, da po potrebi pred sprejemom investicijske odločitve oziroma pred sklenitvijo pogodbe o opravljanju investicijskih storitev skrbno preuči, ali je finančni instrument oziroma investicijska storitev zanjo primeren(-a), upoštevaje znanje, izkušnje in finančni položaj stranke, ter, po potrebi, pridobi ustrezno neodvisno mnenje strokovnjaka s področja opravljanja investicijskih storitev oziroma poslovanja s finančnimi instrumenti, ki so opisani v tem dokumentu.

Dejavniki tveganja se lahko pojavijo naenkrat oziroma se kopičijo, kar utegne povzročiti nepredvidljiv vpliv na vrednost vsake finančne naložbe. V kateri koli izmed spodaj opisanih situacij lahko uporaba finančnega vzvoda (ki poveča morebitne pozitivne ali negativne rezultate) bistveno poveča vpliv katerega koli izmed opisanih tveganj.
Banka opozarja stranko, da vsi finančni produkti, opisani v tem dokumentu, prinašajo določeno stopnjo tveganja in pri tem celo pri investicijskih strategijah z relativno nizkim tveganjem obstaja element negotovosti. Vrste tveganj so odvisne od številnih dejavnikov, vključno s tem, kako je finančni instrument izdelan, strukturiran ali kako se unovči. Tveganja, značilna za določen finančni instrument ali storitev, so odvisna od značilnosti finančnega instrumenta ali storitve in posebnih okoliščin ali razmerij med udeleženci, vpletenimi v tak instrument ali storitev, kot so zlasti (a ne izključno le) stranke, domače in tuje banke, borznoposredniške družbe, borze, depozitne institucije in skrbniške banke.

2. del: Vrste splošnih tveganj

Pri poslovanju s finančnimi instrumenti so prisotna sistematična in nesistematična tveganja. Nesistematična tveganja so tveganja, povezana s specifičnostjo posameznega finančnega instrumenta, ki ne vplivajo na celoten finančni trg in so neodvisna od dogajanja na trgu finančnih instrumentov. Tako nesistematično tveganje je npr. kreditno tveganje. Sistematično tveganje je tveganje, povezano s faktorji, ki vplivajo na celoten finančni trg in zato na celotno vrednost portfelja. Tudi razpršeni portfelj vrednostnih papirjev se sistematičnemu tveganju ne more izogniti, ker se vrednost razpršenega portfelja giblje približno enako kot celotna vrednost vrednostnih papirjev na finančnih trgih. Med sistematična tveganja sodijo likvidnostno tveganje, tveganje sprememb obrestnih mer, tveganje reinvestiranja, valutno tveganje in tveganje spremembe cene blaga.

Cena ali vrednost naložbe bo odvisna od nihanj na finančnih trgih, na katere ne vpliva nihče izmed posameznih udeležencev trgov finančnih instrumentov. Banka že vnaprej opozarja stranko, da prihodnjih donosov finančnih instrumentov ni mogoče napovedati na podlagi preteklih donosov.

Narava in obseg investicijskih tveganj se razlikujeta med finančnimi trgi posameznih držav in med posameznimi finančnimi instrumenti. Ta investicijska tveganja se, med drugim, utegnejo razlikovati tudi glede na vrsto naložbe, glede na potrebe in cilje nekaterih investitorjev, glede na način, kako se določena investicijska storitev izvede, oziroma na način, kako se posamezen finančni instrument ponudi, proda ali trži, glede na lokacijo ali domicil izdajatelja, diverzifikacijo ali koncentracijo v portfelju, zahtevnost transakcije in uporabo vzvoda.

V nadaljevanju navedene vrste tveganj lahko vplivajo na vsako vrsto naložbe:

1 Likvidnostno tveganje
Na likvidnost instrumenta neposredno vplivata povpraševanje in ponudba tega instrumenta, posredno pa tudi drugi dejavniki, vključno z motnjami na trgu (na primer motnje na zadevni borzi), ali infrastrukturni vidiki, kot so neizdelanost ali motnje procesa poravnave finančnih instrumentov. V nekaterih pogojih trgovanja je lahko težko ali nemogoče zapreti ali odpreti pozicijo[2] v določenem finančnem instrumentu. To se lahko na primer zgodi pri hitrem gibanju cen, zlasti če je povišanje ali znižanje cene finančnega instrumenta tolikšno, da se skladno s predpisi borze trgovanje z instrumentom prekine ali omeji. Izdaja naloga stranke za preprečitev izgube (»stop-loss«) ne bo nujno omejila izgube na želeni znesek, kajti zaradi tržnih pogojev se lahko zgodi, da tovrstnega naloga ne bo mogoče izvesti. Pri sklepanju bilateralnih poslov s finančnimi instrumenti nasprotni stranki, podpisnici pogodbe, ni treba sprejeti predčasne prekinitve pogodbe, ponovno odkupiti ali izplačati finančnega instrumenta (razen če je tako določeno v pogodbi), zato ima lahko instrument ničelno likvidnost. V drugih primerih pa lahko zaradi predčasne prekinitve, realizacije ali izplačila stranka prejme bistveno manj, kot je plačala za instrument, oziroma v nekaterih primerih sploh nič.

2 Kreditno tveganje
Kreditno tveganje je tveganje izgube, ki jo povzročijo posojilojemalci, dolžniki iz naslova izdaje obveznic oziroma iz naslova z obveznicami povezanih poslov, garanti ali nasprotne stranke, in sicer če ne izpolnijo svojih zapadlih obveznosti, ali tveganje, da se bo kreditna boniteta teh strank poslabšala. Izpostavljenost kreditnemu tveganju je posebno pomembna pri vseh finančnih instrumentih s kreditno izpostavljenostjo, kot so na primer komercialni zapisi. Potencialne izgube, do katerih lahko pride, pogostost in verjetnost nastanka teh izgub pri finančnih instrumentih s kreditno izpostavljenostjo so lahko precej večje kot pri naložbah v osnovni instrument, ki predstavlja sestavino kreditne izpostavljenosti pri finančnih instrumentih s kreditno izpostavljenostjo.

3 Tržno tveganje
Cena oziroma vrednost finančnih instrumentov se spreminja glede na tržno ponudbo in povpraševanje, zaznave investitorjev, cene morebitnih osnovnih ali povezanih investicij ali glede na vpliv panožnih, političnih in ekonomskih dejavnikov, ki utegnejo biti povsem nepredvidljivi.

[1] Pojem finančni instrument« zajema izključno tiste finančne instrumente, ki so navedeni v Zakonu o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: »ZTFI«), pojem »instrument« lahko zajema tudi tiste instrumente, ki po ZTFI ne sodijo v kategorijo finančnih instrumentov, kot na primer depozit (vpogledna vloga), vezan depozit in podobni instrumenti.
[2] Izvesti nakup oziroma prodajo določenega finančnega instrumenta.

3.1 Tuji trgi[3]
Vse investicije v tujini ali investicije s tujim elementom so lahko izpostavljene tveganju tujih trgov, ki predstavljajo drugačna tveganja od tistih na domačem trgu investitorja,[4] pri čemer utegnejo biti tveganja v nekaterih primerih večja od tveganj, ki jih stranka prevzema z investicijami na domačem trgu. Verjetnost dobička ali izgube iz transakcij na tujih trgih ali pogodb v tujih valutah je odvisna tudi od nihanj deviznih tečajev.

3.2 Nastajajoči trgi
Nestanovitnost cen je lahko velika zlasti na nastajajočih trgih. Neusklajenost cen, majhen obseg trgovanja in širok cenovni razpon so pogosta in nepredvidljiva gibanja na trgu. Poleg tega se lahko ob objavi določene novice ali informacije o določeni državi finančni trgi odzovejo z dramatičnim povišanjem in/ali znižanjem cen v zelo kratkem času. Na nastajajočih trgih (»emerging markets«) večinoma ni preglednosti, likvidnosti, učinkovitosti, tržne infrastrukture, pravne gotovosti oziroma varnosti in predpisov, ki so značilni za pravno ureditev razvitejših trgov. Tako je na primer mogoče, da na navedenih trgih ne obstajajo predpisi, ki urejajo tržno ali cenovno manipulacijo in trgovanje na podlagi notranjih informacij, ali drugi predpisi, katerih namen je zagotoviti vsem enake pogoje, kar zadeva dostopnost informacij in njihovo uporabo ali zlorabo na teh trgih. Na te trge lahko vplivajo tudi panožna, ekonomska in politična tveganja. Lahko se zgodi, da je na teh trgih težko uporabiti določene prakse za obvladovanje tveganj in pravne negotovosti, kot so zavarovanje s sklenitvijo valutne terminske pogodbe ali drugih poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Treba je preučiti vpliv uvedbe ali odprave valutnih kontrol ob katerem koli času in morebitne težave pri repatriaciji sredstev. Upoštevati je treba tudi tveganja, povezana z nacionalizacijo ali razlastitvijo sredstev, uvedbo obdavčitve z zasegom ali kaznovalno obdavčitvijo, omejitvami investicij tujcev na nastajajočih trgih, sankcijami, vojno in revolucijo.

4 Poravnalno tveganje in zaščita, ki jo nudijo klirinške hiše
Na mnogih borzah lahko za izvedbo transakcije »jamči« borza ali klirinška hiša. Ne glede na to tako jamstvo po navadi koristi članu borze ali klirinške hiše, ne more pa ga uveljavljati stranka, ki je zato izpostavljena dodatnemu kreditnemu tveganju in tveganju zaradi plačilne nesposobnosti podjetja, prek katerega je bila transakcija izvedena. Za instrumente, s katerimi se trguje zunaj borze in v neskladju z borznimi pravili, običajno ne obstaja klirinška hiša (čeprav se prenosljivi vrednostni papirji, ki niso uvrščeni na borzo, lahko poravnajo prek klirinške hiše).

Poravnalno tveganje je tveganje, da nasprotna stranka kupcu ne bo zagotovila/izročila oziroma mogla zagotoviti/izročiti finančnega instrumenta (ali njegove vrednosti) skladno z dogovorjenimi pogoji, potem ko je nasprotna stranka že izpolnila svoj del pogodbe. Poravnalno tveganje je večje, če se različni deli transakcije poravnajo v različnih časovnih pasovih ali v različnih poravnalnih sistemih, kjer pobot oziroma poravnava ni mogoč(-a). To tveganje je posebno veliko pri valutnih transakcijah in valutnih zamenjavah.

5 Tveganje plačilne nesposobnosti
Plačilna nesposobnost ali neizpolnjevanje obveznosti podjetja, s katerim poslujete, ali katerega koli posrednika, ki je udeležen v transakciji, lahko povzroči likvidacijo ali zaprtje pozicij brez soglasja stranke. Obstaja tudi tveganje plačilne nesposobnosti v zvezi s samo investicijo, kot je na primer tveganje plačilne nesposobnosti podjetja, udeleženega v transakciji z izvedenimi finančnimi instrumenti na neorganiziranem trgu (pri čemer se tveganje nanaša na sam izvedeni finančni instrument in na morebitno zavarovanje ali kritje).

6 Valutno tveganje
Pri kakršnih koli valutnih transakcijah in transakcijah z izvedenimi finančnimi instrumenti in vrednostnimi papirji v tuji valuti gibanje deviznega tečaja ugodno ali neugodno vpliva na dobiček ali izgubo iz naslova teh transakcij.

Oslabitev valute v primerjavi z valuto »benchmarka« (referenčni ali primerjalni indeks) ali valuto vašega portfelja bo negativno vplivala na vrednost investicije, denominirane v tej valuti. Nekatere države imajo devizne kontrole, ki lahko začasno onemogočijo menjavo ali prenos valut ali pa povzročijo devalvacijo valute. Zavarovanje pred tveganji lahko zmanjša izpostavljenost valutnemu tveganju, ne more pa povsem izničiti izpostavljenosti, ki izhaja iz spreminjajočih se vrednosti valut.

Če je kateri koli plačljiv znesek obresti in/ali odkupa v zvezi s katerim koli finančnim instrumentom povezan z gibanjem deviznega tečaja, lahko vsaka sprememba deviznega tečaja povzroči zmanjšanje zneska obresti oziroma odkupa. Zmanjšanje zneska pa lahko v nekaterih primerih povzroči, da ob zapadlosti takega instrumenta prejmete manjši znesek od prvotno investiranega.

7 Obrestno tveganje
Tveganje pri obrestnih merah izhaja iz dejstva, da se vrednost finančnega instrumenta, zlasti dolžniških vrednostnih papirjev, spremeni zaradi spremenjenih obrestnih mer. Obstajajo še dodatna tveganja, povezana z obrestnimi merami, ki se nanašajo na instrumente s spremenljivo obrestno mero, saj obrestnih prihodkov iz instrumentov s spremenljivo obrestno mero ni mogoče predvideti. Zaradi spremenljivih obrestnih prihodkov investitorji ob nakupu ne morejo določiti točne donosnosti instrumentov s spremenljivo obrestno mero. Investitorji v instrumente s pogostim izplačilom obresti so izpostavljeni tudi tveganju reinvestiranja. To pomeni, da lahko investitorji reinvestirajo obrestne prihodke, ki so jih prejeli, samo po takrat veljavni (lahko nižji) obrestni meri.

Spremembe tržnih obrestnih mer bistveno močneje vplivajo na cene obveznic brez kupona kot na cene obveznic s kuponsko obrestno mero. Če se tržne obrestne mere povečajo, lahko cena obveznic brez kupona bolj pade kot cena drugih obveznic z enako dospelostjo in boniteto.

8 Tveganje spremembe cen blaga
Cene blaga so lahko nestanovitne in lahko precej nihajo, če na primer naravne nesreče ali ujme, kot so orkani, požari ali potresi, vplivajo na ponudbo ali proizvodnjo takega blaga. Cene blaga lahko precej nihajo tudi zaradi sporov ali vojn, ki vplivajo na ponudbo ali proizvodnjo takega blaga. Če je kateri koli plačljiv znesek obresti in/ali odkupa v zvezi s katerim koli finančnim instrumentom povezan s ceno blaga, lahko vsaka sprememba cene takega blaga povzroči zmanjšanje zneska obresti in/ali zneska odkupa. Sprememba cene blaga lahko v nekaterih primerih povzroči, da ob zapadlosti instrumenta, vezanega na ceno blaga, prejmete znesek, ki je manjši od prvotno investiranega.

9 Regulativno, pravno in strukturno tveganje
Vse investicije so lahko izpostavljene regulativnemu, pravnemu ali strukturnemu tveganju.
Naložbam, ki so izpostavljene regulativnim ali pravnim ukrepom in spremembam, se zaradi teh dejavnikov lahko spremeni dobičkonosnost. Pravne spremembe imajo lahko celo tak učinek, da predhodno sprejemljiva naložba postane nezakonita. Tovrstna tveganja so nepredvidljiva in so lahko odvisna od številnih političnih, ekonomskih in drugih dejavnikov. Iz navedenega razloga so tovrstna tveganja lahko večja na nastajajočih trgih. Hkrati sta na nastajajočih trgih po navadi nadzor države in ureditev poslovnih praks, borz in neorganiziranih trgov manj stroga.

Zakoni in predpisi, s katerimi so seznanjeni investitorji,v nekaterih krajih morda ne obstajajo, ponekod pa se lahko tudi nekonsistentno ali naključno uporabljajo oziroma razlagajo in spremenijo z učinkom za nazaj. Neodvisnost pravnih sistemov kot tudi njihova imuniteta pred gospodarskimi, političnimi ali nacionalističnimi vplivi sta v mnogih državah še vedno pretežno nepreizkušeni. Sodniki in sodišča v številnih državah so na področjih poslovnega in korporacijskega prava večinoma neizkušena. Podjetja so izpostavljena tveganju, da bodo zakonodajna telesa spremenila uveljavljeni zakon samo zaradi gospodarskega ali političnega pritiska ali javnega nezadovoljstva. V primeru kršenja lokalnih zakonov ali predpisov ali morebitnega spora zaradi lastništva premoženja, ne obstaja jamstvo, da bo investitor, ki ima investicije v tujini, lahko na lokalnih sodiščih uveljavil ustrezno pravno sredstvo, pri čemer ima lahko investitor pri tujih sodiščih tudi težave s priznanjem njegovih zahtevkov ter izdajo in izvrševanjem sodb v zvezi s pravnimi zahtevki, ki jih je na teh sodiščih vložil oziroma so bili s strani teh sodišč priznani s sodno odločbo.

Pri mnogih finančnih instrumentih ne obstaja stvarna pravica ali pravica do uporabe, ki bi se nanašala na obveznosti ali vrednostne papirje izdajatelja osnovnega instrumenta, temveč ima investitor pogodbeno razmerje samo z nasprotno stranko, njegove pravice pa so posledično omejene le na pravna sredstva, opredeljena v pogodbi, ki jih lahko uveljavlja do nasprotne stranke skladno s pogoji posameznega finančnega instrumenta.

V vseh primerih lahko pravni pogoji finančnega instrumenta vsebujejo določbe, ki so lahko v nasprotju z interesi stranke. Omogočajo lahko, na primer,

[3] Pojem trg označuje denarni trg in/ali kapitalski trg finančnih instrumentov.
[4] Pri domačih investitorjih je to slovenski kapitalski trg.

predčasen odkup ali prekinitev kadar koli ali pa izdajatelju finančnih instrumentov omogočajo precej svobode pri spreminjanju pogojev, ki veljajo za finančne instrumente. V drugih primerih je lahko višina zneska, do katerega se lahko uveljavljajo pravice, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, omejena. V nekaterih primerih lahko na naložbo stranke vpliva tudi uveljavljanje pravic, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, drugih udeležencev trga.

10 Operativno tveganje
Operativno tveganje, ki ga predstavljajo izpadi ali okvare nujnih sistemov in kontrol, vključno z informacijskimi sistemi (v nadaljevanju: »IT«), lahko vplivajo na vse finančne instrumente. Poslovno tveganje, zlasti tveganje, da se podjetje vodi nepopolno ali slabo, lahko prav tako vpliva na delničarje ali investitorje takega podjetja. Kadrovske in organizacijske spremembe lahko močno vplivajo na tovrstna tveganja, pri čemer operativno tveganje na splošno ni opazno zunaj organizacije.

11 Nasprotja interesov
Pri običajnem poslovanju so lahko Banka in z njo povezane družbe izpostavljene različnim dejanskim in potencialnim nasprotjem interesov, torej interesom, ki so lahko v nasprotju z interesi stranke ali pa so interesi ene stranke Banke v nasprotju z interesi druge stranke Banke.

3. del: Produkti in investicije

Nakup ali prodaja finančnega instrumenta je povezana z več vrst stroškov (vključno s stroški in provizijo za transakcijo). Ti stroški lahko bistveno zmanjšajo ali celo izničijo možnost morebitnega dobička stranke, ki bi ga sicer utegnila doseči stranka iz poslov s finančnimi instrumenti. Če pri izvršitvi naročila stranke sodelujejo dodatni domači ali tuji udeleženci trga finančnih instrumentov, med drugim domači borzni posredniki ali posredniki na tujih trgih, mora stranka upoštevati, da je lahko stranka obremenjena tudi s plačilom borznoposredniške provizije, zneskom nadomestila in drugimi stroški, zlasti (a ne izključno le) stroški tretjih oseb. Poleg navedenih stroškov, ki so neposredno povezani s transakcijo s finančnim instrumentom (»neposredni stroški«), mora stranka upoštevati tudi vse naknadne stroške in nadomestila (»na primer nadomestilo za izvedbo skrbniških storitev«). Pred investiranjem svetujemo stranki, da se pouči o vseh dodatnih stroških in nadomestilih, ki nastanejo v povezavi z nakupom, skrbništvom ali prodajo finančnega instrumenta.

Če stranka v poslu s finančnim instrumentom zagotovi zavarovanje, je od vrste transakcije in kraja trgovanja odvisno, kako se bo zavarovanje obravnavalo. Zavarovanje stranke se lahko obravnava različno, in sicer v odvisnosti od tega, ali trguje na organiziranem trgu, kjer veljajo pravila borze in s transakcijo povezane klirinške hiše, ali pa se trgovanje izvaja zunaj borze. V nekaterih primerih zaradi neločevanja med sredstvi stranke in sredstvi udeleženca, ki za račun stranke opravlja posle za stranko prek drugega udeleženca trga finančnih instrumentov, obstaja tveganje, da stranka na začetku trgovanja s finančnim instrumentom ne bo mogla uveljavljati svojih pravic in upravičenj iz naslova zagotovljenega zavarovanja, oziroma tveganje, da bo stranka navedene pravice in upravičenja med trgovanjem s finančnim instrumentom izgubila. Čeprav se trgovanje izkaže za donosno, pa ni zagotovljeno, da bo stranka dobila povrnjena vsa sredstva, ki jih je položila pri udeležencu trga finančnih instrumentov z namenom zavarovanja posla.

Banka svetuje stranki, da se pozanima o načinu obravnave zavarovanja, ki ga stranka zagotovi za zavarovanje posla, in da se seznani s pravnim varstvom, ki je v poslu zagotovljeno denarnim sredstvom ali drugemu premoženju stranke, ki ga stranka zagotovi kot zavarovanje (gre zlasti za primere plačilne nesposobnosti ali stečaja katerega koli udeleženca posla). Morebitna vprašanja v zvezi s povračili v poslih izgubljenih denarnih sredstev ali premoženja lahko urejajo tudi zakonodaja ali lokalni predpisi.

1 Delnice in druge vrste lastniških vrednostnih papirjev
Delnice so izpostavljene vsem glavnim vrstam tveganj, ki so navedene v 2. delu tega dokumenta. Poleg navedenih tveganj obstaja pri delnicah tudi tveganje nestanovitnosti ali težav v sektorju podjetja. Če podjetje ni uvrščeno na borzo in se z njegovimi delnicami ne trguje na borzi ali pa je uvrščeno na borzo in se z njegovimi delnicami trguje redko, je lahko prisotno tudi likvidnostno tveganje, zaradi česar je lahko delnice včasih zelo težko prodati.

1.1 Navadne delnice
Navadne delnice so delnice, ki dajejo njihovim imetnikom pravico do udeležbe pri upravljanju družbe (pravico glasovati na skupščini družbe za predlagane sklepe), pravico do dela dobička (dividenda) in pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe, medtem ko investitor v navadne delnice ne more od izdajatelja delnice zahtevati vračila vložka (povračila investicije v nakup delnice). Investicije v navadne delnice nimajo zajamčenega donosa, pri likvidaciji izdajatelja pa so navadni delničarji med zadnjimi, ki so upravičeni do poplačila iz kapitala in morebitnih presežnih sredstev izdajatelja, kar lahko privede do izgube precejšnjega dela ali celotnega vložka (investicije v nakup delnice).

1.2 Prednostne delnice
V nasprotju z navadnimi delnicami imajo delničarji prednostnih delnic običajno pravico do fiksne dividende, ki ni odvisna od uspešnosti izdajatelja, zato so manj tvegana oblika investicije kot navadne delnice. Prednostne delnice po navadi delničarjem ne dajejo pravice glasovati na skupščinah izdajatelja, toda v primeru, da gre izdajatelj v stečaj, imajo imetniki prednostnih delnic prednost pri poplačilu iz morebitnih presežnih sredstev izdajatelja pred navadnimi delničarji.

2 Potrdila o lastništvu
Potrdila o lastništvu (ameriška potrdila o lastništvu, globalna potrdila o lastništvu itd., v nadaljevanju skupaj poimenovana kot »**potrdila o lastništvu**«) so prenosljiva potrdila, ki jih praviloma izda banka in predstavljajo določeno število delnic v podjetju, s katerimi se trguje na lokalni borzi izdajatelja ali na borzi v tujini. Prisotna tveganja se nanašajo na delnico samo in na banko, ki izda potrdilo. Poleg tega obstajajo bistvene razlike med pravicami imetnikov potrdil o lastništvu in pravicami imetnikov delnic izdajatelja, ki jih predstavljajo potrdila o lastništvu. Pogodba o potrdilih o lastništvu določa pravice in odgovornosti depozitarja (kot izdajatelja potrdil o lastništvu), izdajatelja delnic, ki jih predstavljajo potrdila o lastništvu, in imetnika potrdil o lastništvu in se lahko razlikujejo od pravic imetnikov delnic. Na primer, izdajatelj delnic, ki jih predstavljajo potrdila o lastništvu, lahko izvede izplačila imetnikom delnic, imetnikom potrdil o lastništvu pa ne. Vse razlike med pravicami imetnikov potrdil o lastništvu in imetnikov delnic izdajatelja, ki jih predstavljajo potrdila o lastništvu, so lahko pomembne in lahko bistveno in negativno vplivajo na vrednost potrdil o lastništvu. Potrdila o lastništvu, ki predstavljajo delnice izdajateljev s sedežem v tujih pravnih sistemih (zlasti v pravnih sistemih nastajajočih trgov), vsebujejo tudi tveganja, povezana s trgi finančnih instrumentov v pravnih sistemih.

3 Nakupni boni – »warrant«
Nakupni bon je časovno omejena pravica do nakupa delnic, zadolžnic ali obveznic, ki jo je mogoče uveljavljati do izdajatelja osnovnega finančnega instrumenta. Razmeroma majhno gibanje cene osnovnega finančnega instrumenta lahko povzroči nesorazmerno veliko gibanje cene nakupnega bona, bodisi ugodno bodisi neugodno. Cene nakupnih bonov so zato lahko nestanovitne.

Pravica do vpisa katerega koli finančnega instrumenta, ki izhaja iz nakupnega bona, je vsekakor časovno omejena, zato postane investicija ničvredna, če investitor pravice ne uveljavi do določenega roka.

Če se nakupne pravice uveljavijo, se lahko od imetnika nakupnega bona zahteva, da izdajatelju plača dodatne zneske (v višini, ki je enaka ali blizu vrednosti sredstev, na katere se bon nanaša). Z uveljavitvijo nakupnega bona pridobi imetnik nakupnega bona vse pravice in tveganja iz naslova lastništva osnovnega finančnega instrumenta.

Nakupni bon je lahko izpostavljen vsem glavnim vrstam tveganj, ki so opisane v 2. delu.

Banka svetuje stranki, da nakupnega bona ne kupi, če ni pripravljena utrpeti izgube vsega denarja, ki ga investira, vključno s plačano provizijo ali drugimi stroški transakcije.

Tudi nekateri drugi instrumenti se imenujejo boni ('warrant'), vendar so dejansko opcije (na primer opcija za pridobitev vrednostnega papirja, s katero se trguje na organiziranem trgu in jo je mogoče uveljaviti v razmerju do osebe, ki ni izdajatelj osnovnega instrumenta). Navedeni instrumenti so opisani v točki o opcijah.

4 Instrumenti denarnega trga
Instrumenti denarnega trga so kot drugi dolžniški instrumenti izpostavljeni glavnim vrstam tveganj, navedenim v 2. delu tega dokumenta, zlasti kreditnemu in obrestnemu tveganju.

5 Dolžniški instrumenti/obveznice/zadolžnice
Vsi dolžniški instrumenti so potencialno izpostavljeni glavnim vrstam tveganj, ki so navedene v 2. delu, zlasti kreditnemu in obrestnemu tveganju.

Dolžniški vrednostni papirji so lahko izpostavljeni tveganju zaradi izdajateljeve nezmožnosti plačila glavnice in/ali obresti, njihove vrednosti pa se lahko spremenijo tudi zaradi sprememb obrestnih mer, tržne zaznave kreditne sposobnosti izdajatelja, splošne likvidnost trga in drugih ekonomskih dejavnikov. Ko se obrestne mere zvišajo, lahko pričakujemo, da se bo vrednost dolžniških vrednostnih papirjev zmanjšala. Prenosljivi dolžniški vrednostni papirji s fiksno kuponsko obrestno mero z daljšo dospelostjo/nižjimi kuponi so po navadi občutljivejši za gibanje obrestnih mer kot tisti s krajšo dospelostjo/višjimi kuponi.

6 Enote kolektivnih naložbenih podjemov
Kolektivni naložbeni podjem, razen podjema zaprtega tipa, je vzajemni sklad[5] ali investicijska družba[6], katere namen je skupinsko nalaganje kapitala, ki ga zagotavlja javnosti in ki deluje po načelu razpršitve tveganja, in enote, ki se na zahtevo njihovega imetnika odkupijo oziroma izplačajo neposredno ali posredno iz premoženja tega podjema.

Investicijski kupon je vrednostni papir, katerega izdajatelj je družba za upravljanje, ki se glasi na eno ali več enot premoženja vzajemnega sklada in ki daje imetniku investicijskega kupona pravico od družbe za upravljanje zahtevati izplačilo vrednosti enot premoženja vzajemnega sklada, na katere se glasi investicijski kupon, ter pravico do izplačila sorazmernega dela likvidacijske mase pri likvidaciji vzajemnega sklada.

Kolektivni naložbeni podjem in naložbe, ki jih zajemajo (v nadaljevanju skupaj: »**naložbeni podjem**«), so potencialno izpostavljeni vsem glavnih vrstam tveganj, ki so navedene v 2. delu tega dokumenta.

Obstaja mnogo različnih vrst kolektivnih naložbenih podjemov. Na splošno gre pri kolektivnih naložbenih podjemih za dogovor, ki številnim investitorjem omogoča, da združijo svoja sredstva, ki jih nato strokovno upravlja neodvisni upravitelj. Investicije po navadi zajemajo instrumente denarnega trga ter dolžniške in lastniške vrednostne papirje, vendar lahko – odvisno od vrste naložbenega podjema – vključujejo tudi izvedene finančne instrumente, nepremičnine ali katera koli druga sredstva. Naložbe, ki so predmet naložbenega podjema, so lahko izpostavljene tveganjem, zato se investitorjem svetuje, da preverijo, ali naložbeni podjem zajema več različnih naložb in s tem se tveganje porazdeli.

Tveganje kolektivnih naložbenih podjemov je mogoče zmanjšati, ker lahko ustrezna diverzifikacija v kolektivnem naložbenem podjemu zmanjša vpliv spremembe vrednosti posamezne naložbe na celotno donosnost naložbenega podjema. Kljub razpršitvi tveganja lahko pride do padca ali povišanja vrednosti naložbenega podjema.

Oceno vrednosti kolektivnega naložbenega podjema po navadi nadzoruje upravitelj sklada ali investicijski svetovalec, ki upravlja kolektivni naložbeni podjem (odvisno od primera). Ocene vrednosti se izvajajo skladno s pogoji, ki veljajo za kolektivni naložbeni podjem in lahko temeljijo na nerevidiranih finančnih izkazih kolektivnega naložbenega podjema in vseh pripadajočih poročilih. Te ocene so lahko predhodni izračuni vrednosti čistega premoženja kolektivnih naložbenih podjemov. Kolektivni naložbeni podjem lahko zajema več vrst investicij, ki so nelikvidne ali se z njimi ne trguje aktivno in za katere je težko zanesljivo določiti ceno. Posledično lahko upravitelj sklada ali investicijski svetovalec upošteva različne vrednosti posameznih naložb, zajetih v kolektivnem naložbenem podjemu. Negotovost pri ocenjevanju vrednosti sredstev v kolektivnih naložbenih podjemih lahko negativno vpliva na vrednost čistega premoženja kolektivnega naložbenega podjema, zlasti če se presoja v zvezi z oceno vrednosti izkažejo za netočne.

Upravitelji sklada ali investicijski svetovalci, ki upravljajo kolektivni naložbeni podjem, lahko (med drugim) uporabljajo strategije, kot so terminska prodaja brez pokritja (kratka prodaja), vzvod, posojanje in izposojanje vrednostnih papirjev, naložbe s slabšo bonitetno oceno ali težko unovčljive naložbe, nekriti opcijski posli, opcije in terminski posli ter valutni posli, od katerih lahko vsak v določenih okoliščinah okrepi vpliv neugodnih tržnih gibanj in poveča izgube podjema. Kolektivni naložbeni podjem lahko vključuje investicije na trgih, ki so nestanovitni in/ali nelikvidni in v katerih je težko ali drago odpreti ali zapreti pozicijo. Donosnost posameznega kolektivnega naložbenega podjema in naložb, ki so njegov sestavni del, je odvisna od tega, kako uspešen je upravitelj kolektivnega naložbenega podjema pri izbiri in upravljanju posamezne naložbe kolektivnega naložbenega podjema.

Poleg tega je unovčenje investicije v kolektivni naložbeni podjem pogosto omejeno skladno s pogoji, ki veljajo za podjem. Mogoče je, da za kolektivni naložbeni podjem ne obstaja sekundarni trg, zato je lahko investicija v tak podjem (zelo) nelikvidna.

7 Izvedeni finančni instrumenti, vključno z opcijami, terminskimi posli, posli zamenjave, terminskimi pogodbami, izvedenimi finančnimi instrumenti za prenos kreditnega tveganja in finančnimi pogodbami na razliko
Tveganja, navedena v nadaljevanju, lahko nastanejo v povezavi z vsemi vrstami izvedenih finančnih instrumentov, ne glede na to, ali gre za olistinjeni produkt (kot na primer certifikat) ter ali so posli sklenjeni na organiziranem trgu ali na neorganiziranem trgu.

Izvedeni finančni instrument je instrument, katerega vrednost izhaja iz vrednosti osnovnega instrumenta. Namesto da bi trgovali ali menjali samo osnovni instrument, se sklene pogodba za izmenjavo denarja, sredstev, finančnega instrumenta ali druge vrednosti na podlagi osnovnega instrumenta, in sicer na določen datum v prihodnosti. Za pridobitev izvedenega finančnega instrumenta se lahko plača tudi premija.

Pri investiranju v izvedene finančne instrumente je pogosto mogoče pridobiti finančni vzvod, kar pomeni, da lahko majhen polog ali vplačilo privede do velike izgube (ki je lahko večja od osnovnega vložka) ali dobička. Iz navedenega sledi tudi, da lahko relativno majhna sprememba v ceni osnovnega instrumenta povzroči razmeroma veliko večje gibanje vrednosti izvedenega finančnega instrumenta. Posamezni izvedeni finančni instrumenti so povezani tudi zahtevo po vplačilu kritja, kar pomeni, da bo morala stranka z gotovino pokriti morebitne izgube, ki jih je utrpela pri posameznih z Banko sklenjenih poslih, sicer stranka tvega, da Banka na podlagi enostranske odločitve predčasno prekine oziroma realizira transakcijo. Finančni vzvod in zahteva po kritju pri nekaterih izvedenih finančnih instrumentih hkrati dodatno povečata tveganja, katerim je investitor izpostavljen pri naložbah v tovrstne instrumente.

Obstaja veliko različnih vrst izvedenih finančnih instrumentov, pri čemer so opcije, terminski posli in posli zamenjave najpogostejši. Investitor, ki investira v izvedene finančne instrumente, pogosto prevzame visoko stopnjo tveganja, zato je treba naložbe v izvedene finančne instrumente sklepati previdno, zlasti (a ne izključno le) v primeru, da je investitor manj izkušen oziroma se ni pripravljen izpostavljati večjim tveganjem oziroma ima na razpolago manjšo količino kapitala za investiranje.

Če je izvedena transakcija še posebno obsežna ali če je trg nelikviden (kar velja pri mnogih izvedenih finančnih instrumentih), je lahko nemogoče izvesti transakcijo ali zapreti pozicijo po ugodni ceni.

Izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje na borzi, so izpostavljeni tveganjem zaradi borznega trgovanja na splošno, vključno z zahtevo po vplačilu kritja. Izvedeni finančni instrumenti, s katerimi se trguje zunaj borze, so lahko prenosljivi vrednostni papirji ali dvostranske pogodbe, s katerimi se trguje na prostem trgu. Čeprav se lahko s temi oblikami izvedenih finančnih instrumentov trguje različno, je lahko v obeh primerih prisotno kreditno tveganje izdajatelja (pri prenosljivih vrednostnih papirjih) ali nasprotne stranke (pri dvostranskih pogodbah) in kot za vsako pogodbo veljajo tudi zanje posebni pogodbeni pogoji. Pri dvostranskih pogodbah je zlasti mogoče, da nasprotna stranka ni zavezana zapreti ali likvidirati svoje pozicije, zato se lahko zgodi, da investitor ne bo mogel prekiniti pogodbe, ki ustvarja izgubo. Značilnosti posla z izvedenim finančnim instrumentom, s katerim se trguje zunaj organiziranega trga, so dogovorjene ob vsaki sklenitvi posla na individualni ravni. Ker pogoji transakcije niso standardizirani in ne obstaja centraliziran vir cen (kot pri instrumentih, s katerimi se trguje na borzi), je včasih transakcije težko ovrednotiti. Različne formule in finančne predpostavke lahko dajo različne vrednosti, različne finančne organizacije pa lahko navajajo različne cene za isto transakcijo. Poleg tega se vrednost izvedenega finančnega instrumenta, s katerim se trguje zunaj borze, lahko sčasoma spreminja, pri čemer lahko nanjo vpliva veliko dejavnikov, med katerimi so tudi preostala dospelost, tečaj, nestanovitnost cene in prevladujoče obrestne mere.

[5] Vzajemni sklad je investicijski sklad, oblikovan kot ločeno premoženje, ki je razdeljeno na enote, katerih vrednost je na zahtevo imetnika izplačljiva iz tega premoženja, in ki ga upravlja družba za upravljanje.
[6] Investicijska družba je investicijski sklad, organiziran kot delniška družba s sedežem v RS, katere osnovni kapital je razdeljen na delnice istega razreda, ki so prosto prenosljive in s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Izvedeni finančni instrumenti se lahko uporabljajo za špekulativne namene ali kot zavarovanje drugih investicij ali obvladovanje ekonomskih tveganj. Stranki svetujemo, da se pozanima o značilnostih posameznih vrst izvedenih finančnih instrumentov in iz teh instrumentov izhajajočih ter s temi instrumenti povezanih obveznostih (npr. okoliščine, v katerih je stranka zavezana prevzeti ali izročiti osnovno sredstvo in – pri opcijah – datum zapadlosti, omejitve glede časa izvršitve ter pogoji in način izvršitve opcije). V nekaterih primerih lahko borza ali klirinška družba spremeni določila neizpolnjenih pogodb (vključno z izvršilno ceno pri opcijskem poslu), ki ustrezajo spremembam osnovnega instrumenta.

Pri gibanju cene osnovnega instrumenta in izvedenega finančnega instrumenta, ki se na ta osnovni instrument glasi, lahko pride do razhajanj. Za terminsko pogodbo, ki se nanaša na opcijo, lahko na primer veljajo omejitve cene, za opcijo samo pa ne. Če ni cene osnovnega instrumenta, je včasih težko oceniti »pošteno« vrednost izvedenega finančnega instrumenta.

Navedene točke v zvezi z različnimi vrstami izvedenih finančnih instrumentov ne veljajo samo za navedene izvedene finančne instrumente, ampak tudi širše, za izvedene finančne instrumente na splošno. Vsi izvedeni finančni instrumenti so potencialno izpostavljeni glavnim vrstam tveganja, navedenim v 2. delu, zlasti tržnemu tveganju, kreditnemu tveganju in vsem posebnim panožnim tveganjem, povezanim z osnovnim sredstvom.

7.1 Terminske pogodbe, (sintetični) terminski posel in dogovor o terminski obrestni meri
Terminske pogodbe, (sintetični) terminski posli in dogovor o terminski obrestni meri (vsi navedeni spadajo v kategorijo izvedenih finančnih instrumentov) zajemajo obveznost sklenitve, prevzema ali izročitve dogovorjenega osnovnega instrumenta ali denarne poravnave na datum v prihodnosti. Pri trgovanju s (sintetičnimi) terminskimi posli in pogodbami je pogosto mogoče pridobiti finančni vzvod, terminske transakcije pa lahko vključujejo tudi pogojno obveznost, zlasti zahtevo glede kritja.

7.2 Opcije
Z nakupom opcije investitor pridobi pravico, ne pa tudi obveznost, od izdajatelja opcije kupiti (v primeru izdaje nakupne opcije) oziroma izdajatelju prodati (v primeru izdaje prodajne opcije) osnovni instrument na vnaprej določen ali določljiv dan in po vnaprej določeni (izvršilni) ceni.

Nakup opcije je manj tvegan kot prodaja opcije, saj lahko izguba pri nakupu opcije znaša največ toliko kot premija, povečana za provizijo ali druge stroške transakcije. Nekateri opcijski trgi delujejo na osnovi kritja, tako da kupci ne plačajo celotne premije za opcijo v času, ko jo kupijo. V tem primeru se lahko od stranke naknadno zahteva, da plača kritje za opcijo do višine premije, če tega ne stori, se lahko pozicija stranke zapre ali likvidira tako kot terminska pozicija. Kadar stranka izda opcijo, je povezano tveganje veliko večje kot pri nakupu opcije. Če želi stranka ohraniti svojo pozicijo, se lahko zgodi, da bo morala poravnati obveznosti, ki izhajajo iz opcije, pri čemer pa lahko utrpi izgubo, ki bistveno presega prejeto premijo. Z izdajo opcije namreč stranka sprejme pravno obveznost nakupa ali prodaje osnovnega instrumenta pod pogojem, da upravičenec iz opcije to uveljavlja v roku za uveljavitev opcije, in sicer neodvisno od tega, za koliko se je tržna cena osnovnega instrumenta oddaljila od izvršilne cene, dogovorjene v opciji.

Če je stranka že imetnik osnovnega instrumenta, za katerega je sklenila pogodbo o izdaji prodajne opcije (kar je znano kot »krita nakupna opcija«), je tveganje manjše. Če stranka ni imetnik osnovnega instrumenta (kar je znano kot »nekrita nakupna opcija«), je lahko tveganje neomejeno. Za nakupno opcijo velja, da je (»in-the-money«), kadar je izvršilna cena nižja od tržne cene osnovnega instrumenta. Za prodajno opcijo velja, da je (»in-the-money«), kadar je izvršilna cena višja od tržne cene osnovnega instrumenta. Tudi pri unovčenju opcije (»in-the-money«) lahko investitor realizira negativen donos, in sicer kadar je vrednost unovčene opcije nižja od stroškov, ki jih je imel kupec s sklepanjem transakcije v zvezi z opcijo (premija, druga nadomestila in stroški).

V nekaterih primerih se instrumenti, ki zagotavljajo možnost izvršitve nakupa ali prodaje osnovnega instrumenta do tretje osebe (do osebe, ki ni prvotni izdajatelj tega osnovnega sredstva), imenujejo ‘warrant’. S tovrstnimi instrumenti se trguje na organiziranem trgu (borzi) ali zunaj organiziranega trga in vsebujejo podobna tveganja kot opcije.

Obstaja več vrst opcij glede na možnost izvršitve opcije, med njimi ameriška opcija (možnost izvršitve na kateri koli dan v obdobju do zapadlosti opcije), evropska (samo na dan, določen kot dan zapadlosti opcije) in bermudska (samo na vnaprej določene dneve v obdobju do zapadlosti opcije). Nakup evropskih ali bermudskih opcij lahko prinaša dodatno tržno tveganje, ker je lahko izvršilna cena pod/nad tržno ceno (t. i. »in-the-money«) (pretežen) del časa, ne pa tudi na dan oziroma dneve na katere ima investitor pravico do uveljavitve opcije. V primeru, da je stranka potencialni izdajatelj opcije, je treba upoštevati način, kako vrsta opcije vpliva na terminski plan potencialnih obveznosti stranke za plačilo oziroma izročitev osnovnega instrumenta, ki izhajajo iz opcije. Kot izdajatelj evropske opcije lahko stranka terminski plan vseh obveznosti za plačilo oziroma izročitev osnovnega instrumenta predvidi. Če ne pride do predčasne prekinitve razmerja, nastalega s sklenitvijo pogodbe o ustanovitvi opcije, poravnava pred datumom zapadlosti ni potrebna. Kot izdajatelj ameriške opcije pa mora biti stranka pripravljena izpolniti morebitne obveznosti za plačilo oziroma izročitev osnovnega instrumenta kadarkoli v obdobju do zapadlosti opcije.

7.3 Pogodbe na razliko
Določeni izvedeni finančni instrumenti se imenujejo pogodbe na razliko. To so lahko opcije ali terminskimi posli na borzni indeks, valutno in obrestno zamenjavo. V nasprotju s terminskimi posli in posli, katerih predmet so opcije (ki se lahko – glede na pogoje – poravnajo z gotovino ali izročitvijo osnovnega instrumenta) se lahko te pogodbe poravnajo samo z denarno poravnavo. Naložba v pogodbo na razliko prinaša enaka tveganja kot naložba v zvezi s terminskim poslom ali opcijo. Transakcije s pogodbami na razliko lahko zajemajo tudi pogojno obveznost.

7.4 Naložbeni certifikati
Naložbeni certifikati investitorjem omogočajo zasledovanje gibanja cen različnih osnovnih finančnih instrumentov (delnic, indeksov, obveznic …), vendar je investitor poleg tveganju do posameznega finančnega instrumenta izpostavljen tudi tveganju do izdajatelja certifikata. Izdajatelji certifikatov so večinoma velike investicijske banke, ki z omenjenimi instrumenti trgujejo na organiziranem trgu (borzi). Lastniki naložbenih certifikatov, v nasprotju z imetniki osnovnih finančnih instrumentov, nimajo nobenih pravic, ki bi izvirale iz naslova lastništva osnovnega instrumenta (na primer pravice do dividende). Imetniki certifikatov so upravičeni do nekaterih izplačil ob določenih pogojih, ki so vnaprej opredeljeni v prodajnem prospektu.

Obstaja več vrst certifikatov, kot na primer udeležbeni certifikati, certifikati s finančnim vzvodom, certifikati, ki zasledujejo nadpovprečno donosnost, certifikati z zavarovano glavnico in druge vrste certifikatov, ki se med seboj razlikujejo glede na obseg in vrsto tveganj, katerim je investitor izpostavljen.

7.5 Posli zamenjave – »swap«
Pogodba o zamenjavi je izvedeni finančni instrument, pri katerem stranki zamenjata en denarni tok za drugega (pri valutni zamenjavi se hkrati dogovorita še za obratni denarni tok z datumom v prihodnosti, ob zapadlosti valutne zamenjave), ki ju izračunata glede na »osnovni instrument« (najobičajnejši so valutna zamenjava – FX swap, zamenjava obrestnih mer – IRS, osnovni instrument pa je lahko tudi indeks, blago ali drugo).

Pogodba o zamenjavi se lahko uporabi v kombinaciji z opcijo. Opcije na zamenjavo (»swaption«) so transakcije, na podlagi katerih kupec v zameno za plačilo premije pridobi pravico, da do dogovorjenega datuma ali na dogovorjeni datum sklene predhodno dogovorjeno pogodbo o zamenjavi. Obrestne »kapice«, »dna« in »ovratnice« stranki omogočajo, da se v zameno za plačilo ali prejem premije zaščiti ali izpostavi nihanju vrednosti ali nivoju osnovnega instrumenta.

Pri trgovanju z izvedenimi finančnimi instrumenti, s katerimi se ne trguje na borzi (vključno s posli zamenjave), je stranka močno izpostavljena tudi t. i. »tveganju nasprotne stranke«, torej tveganju in nemožnosti nasprotne stranke izpolniti zapadle obveznosti, ki izhajajo iz finančnega instrumenta.

Obseg trgovanja s finančnimi instrumenti zamenjav se je v zadnjih letih močno povečal in postal za nekatere osnovne instrumente likvidnejši, mnoge banke in investicijsko bančna podjetja delujejo kot principali in posredniki ter uporabljajo standardizirano dokumentacijo o zamenjavah, vendar kljub temu ni mogoče zagotoviti, da bo likviden sekundarni trg obstajal ob katerem koli času za kateri koli posamezen posel zamenjave.

8 Sestavljeni finančni instrumenti/košare
Vsi sestavljeni finančni instrumenti, kot so na primer obveznice z nakupnimi boni, strukturirani depozit, vezan na valutni par, strukturirani depozit, vezan na ceno blaga, so izpostavljeni tveganju vseh finančnih instrumentov, iz katerih so sestavljeni. Pri tovrstnih finančnih instrumentih je prisotno večje tveganje kot na splošno pri posameznem instrumentu (negativni vplivi posameznih vrst tveganj, ki izhajajo iz posameznega dela sestavljenega finančnega instrumenta, se namreč lahko pojavijo hkrati in skupaj), čeprav lahko nekateri sestavljeni instrumenti vključujejo elemente za omilitev nekaterih tveganj, na primer instrumenti z zaščito glavnice. Pri strukturiranem depozitu na valutni par ali na ceno blaga lahko investitor ob zapadlosti takega instrumenta dobi manj, kot je prvotno

investiral (razen v primeru zaščite glavnice), maksimalna izguba pa je omejena na višino vložka.

Na vrednost košare produktov, kot so delnice, indeksi itd., lahko vpliva število in kakovost referenčnih instrumentov, ki jih košara vsebuje. Spremembe vrednosti posameznega referenčnega instrumenta v košari na splošno bolj vplivajo na vrednost košare, če košara vsebuje manjše število različnih referenčnih instrumentov ali pa večji delež posameznega referenčnega instrumenta. Poleg tega je v primeru, da so referenčni instrumenti v košari skoncentrirani v določeni panogi, vrednost take košare bolj odvisna od ekonomskih, finančnih in drugih dejavnikov, ki vplivajo na to panogo, kot pa če košara vsebuje referenčne instrumente iz več panog.

4. del: Informacije o ravnanju s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi stranke

Banka vodi finančne instrumente in denarna sredstva stranke, s katerim Banka razpolaga bodisi v svojem imenu in za račun strank bodisi v imenu in za račun strank in ki jih je pridobila pri opravljanju investicijskih oziroma pomožnih investicijskih storitev za stranke (v nadaljevanju skupaj: »**vodenje finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank**«), v skladu s pravili skrbnega ravnanja s finančnimi instrumenti in denarnim dobroimetjem strank, navedenimi v ZTFI.

V primeru borznega posredovanja, vodenja računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, zbirne hrambe vrednostnih papirjev, izdanih kot pisne listine, gospodarjenja s sredstvi strank in skrbniških storitev, Banka vodi finančne instrumente in denarna sredstva stranke v skladu z določili s stranko v ta namen sklenjene pogodbe o borznem posredovanju, pogodbe o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, pogodbe o zbirni hrambi vrednostnih papirjev, izdanih kot pisne listine, pogodbe o gospodarjenju s sredstvi strank in pogodbe o zagotavljanju skrbniških storitev ter notranjimi akti Banke. Vse pravice in upravičenja stranke v zvezi s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi stranke, ki gredo stranki pri opravljanju v tem odstavku navedenih storitev, zlasti (a ne izključno le) pravica stranke do razpolaganja s finančnimi instrumenti, ki so predmet nakupnega posla, oziroma pravica do razpolaganja stranke s kupnino, pridobljeno iz naslova prodajnega posla, oziroma z zneskom neizkoriščenega predujma (danega Banki za izvršitev nakupnega naročila), pravice stranke do izročitve Banki v gospodarjenje izročenih sredstev stranke ter pravica do donosov iz naslova upravljanja finančnih instrumentov stranke, so natančneje urejene v prej navedenih pogodbah.

Banka pri Banki Slovenije odpre poseben denarni račun, prek katerega sprejema vplačila in opravlja izplačila iz poslov, ki jih je sklenila za račun stranke, in vodi denarno dobroimetje stranke. Banka v zvezi z vsakim denarnim računom strank vodi evidenco. Banka prek posebnega denarnega računa stranke ne sme sprejemati vplačil in opravljati izplačil iz poslov, ki jih je sklenila za svoj račun. Banka vodi finančne instrumente in denarna sredstva stranke ločeno od finančnih instrumentov in denarnih sredstev Banke. Banka za račun in v imenu stranke pri centralnem depozitarju vodi račun nematerializiranih finančnih instrumentov. Banka na hišni račun ne sme prenesti finančnih instrumentov, katerih imetnik je stranka oziroma ki jih je pridobila za račun stranke, razen če za tak prenos obstaja veljavni pravni temelj. Banka finančnih instrumentov, katerih imetnik je, ne sme voditi na računu stranke, ki ga vodi sama. Banka za račun stranke vodi trgovalni račun stranke, račun gospodarjenja s sredstvi stranke, skrbniški račun ter evidenco stanja in prometa s finančnimi instrumenti in denarnimi sredstvi stranke.

V primeru, da so finančni instrumenti stranke vpisani v centralnem depoju, jih Banka vodi v skladu s pravili, ki se uporabljajo za ta depo. V primeru, da pravila centralnega depoja omogočajo vodenje računov strank v njem, Banka stranko na to možnost izrecno opozori in ji v zvezi s tem poda vse informacije v obsegu, kot je določen z določili ZTFI. Če stranka zahteva, da se njeni finančni instrumenti vodijo prek njenega računa v centralnem depoju, Banka v primeru, da je članica tega centralnega depoja, odpre in vodi račun stranke, na katerem so vpisani ti finančni instrumenti, če pa ni članica tega centralnega depoja, v imenu in za račun stranke zagotovi, da član centralnega depoja odpre in vodi račun stranke, pri katerem so vpisani ti finančni instrumenti. V primeru, da Banka vodi finančne instrumente strank v centralnem depoju za račun strank prek svojega računa v centralnem depoju ali prek drugega vmesnega poddepozitarja, Banka vzpostavi in vodi poddepo teh finančnih instrumentov (v nadaljnjem besedilu: »**poddepo**«), pri čemer stranki zagotavlja vse pravice in upravičenja v zvezi z razpolaganjem z v poddepo vpisanimi finančnimi instrumenti, skladno z določili ZTFI, pogodbe o opravljanju skrbniških storitev, pogodbe o gospodarjenju s sredstvi strank in pravili poddepoja ter drugimi akti Banke. Stranka, v dobro katere so v poddepoju vpisani finančni instrumenti določene vrste, lahko od Banke, v skladu z določili ZTFI in pravili poddepoja, kadar koli zahteva, da ji izroči finančne instrumente.

5. del: Izključitev odgovornosti banke

Banka ne odgovarja za dejanja in/ali za opustitve dejanj katere koli tretje osebe, prek katere se vodijo finančni instrumenti in denarna sredstva stranke (v nadaljevanju: »**tretja oseba**«), niti za posledice, ki jih stranka utegne utrpeti zaradi nesolventnosti tretje osebe, niti za morebitno neposredno ali posredno nastalo škodo, stroške ali druge obveznosti, ki bi jih stranka utrpela iz tega naslova.

Informacija o razvrščanju strank NLB d.d.

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trg republike 2, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: **Banka**) za namen opravljanja investicijskih in storitev in poslov ter pomožnih storitev s finančnimi instrumenti, za katere ima dovoljenje Banke Slovenije, svoje stranke v skladu s **Politiko razvrščanja strank NLB d.d.** razvršča v tri kategorije:
- neprofesionalne stranke
- profesionalne stranke in
- primerne nasprotne stranke.

Stranka lahko zahteva drugačno obravnavo pisno na naslov: NLB d.d., Pravna pisarna za varovanje zakonitosti poslovanja, Trg republike 2, 1520 Ljubljana. V zahtevi mora stranka izrecno navesti, kakšno obravnavo želi.

1. Profesionalna stranka je stranka, ki ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, da lahko sama sprejema investicijske odločitve in oceni tveganje, povezano z njimi, in ki je v skladu z 207. do 209. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS, št. 67/2007 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: **ZTFI**) obravnavana kot profesionalna stranka.

Skladno z ZTFI se za profesionalne stranke štejejo:

a) osebe, ki morajo pridobiti ustrezno dovoljenje pristojnega nadzornega organa države članice ali tretje države oziroma drugače pridobiti pravico delovati na finančnih trgih, in sicer:
– kreditne institucije,
– investicijska podjetja,
– druge nadzorovane finančne družbe,
– zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe,
– kolektivni naložbeni podjemi in družbe za upravljanje teh podjemov,
– pokojninski skladi in družbe, ki upravljajo te sklade,
– osebe, ki trgujejo z blagom in izvedenimi finančnimi instrumenti na blago,
– lokalna podjetja v pomenu, opredeljenem v drugem odstavku 14. člena Zakona o bančništvu (Ur.l. RS 131/06 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: **ZBan-1**),

b) velika podjetja, ki na ravni podjetja ustrezajo najmanj dvema od teh meril:
– bilančna vrednost njihove aktive dosega 20.000.000 EUR,
– njihovi čisti letni prihodki od prodaje dosegajo 40.000.000 EUR,
– vrednost njihovega lastnega kapitala dosega 2.000.000 EUR,

c) Republika Slovenija in druge nacionalne in regionalne oblasti, osebe javnega prava, ki upravljajo javni dolg, Banka Slovenije in druge centralne banke, mednarodne in nadnacionalne institucije, kot so Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad, Evropska centralna banka, Evropska investicijska banka in druge podobne mednarodne organizacije,

d) drugi institucionalni vlagatelji, katerih redna dejavnost je vlaganje v finančne instrumente, vključno s subjekti, ki se ukvarjajo s sekuritizacijo premoženja ali drugimi posli financiranja.

Profesionalne stranke ne zapadejo v sistem jamstva za terjatve vlagateljev Banke po 461. členu ZTFI. Prav tako Banka ni dolžna preverjati njihovega znanja in izkušenj v skladu z 214. členom ZTFI, saj se zanje domneva, da imajo ustrezna znanja in izkušnje, da so vsi investicijski produkti ter storitve Banke primerni zanje.

Če stranka zahteva višjo raven varstva (profesionalna stranka zahteva neprofesionalno obravnavo), se smiselno spremenijo pogoji poslovanja. Stranke, ki se po samem zakonu štejejo za profesionalne in zahtevajo obravnavo kot neprofesionalne stranke, kljub temu ne zapadejo v sistem jamstva za terjatve vlagateljev Banke (461. člen ZTFI).

2. Neprofesionalna stranka je vsaka druga stranka razen profesionalne.
Banka za namen varstva interesov neprofesionalnih strank tako od stranke kot od potencialne stranke pred začetkom opravljanja posamezne investicijske storitve oziroma nudenja posameznega produkta, razen produktov in pod pogoji iz 215. člena ZTFI, v skladu s Politiko razvrščanja strank NLB d.d. od stranke zahteva informacije o njenem znanju in izkušnjah, pomembnih za posamezno vrsto storitev ali produktov. V primeru storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti ali/in investicijskega svetovanja Banka od stranke zahteva še informacije o njenem finančnem položaju in o njenih naložbenih ciljih. Kljub temu, da Banka na podlagi informacij o stranki ugotovi, da je posamezna investicijska storitev oziroma produkt ustrezen in/ali primeren za stranko, Banka to stranko še vedno obravnava kot neprofesionalno stranko.

Če Banka ugotovi, da posamezna investicijska storitev oziroma produkt ni ustrezen in/ali primeren za neprofesionalno stranko, mora stranko na to opozoriti.

Banka stranko opozarja, da v primeru ko stranka ne želi posredovati informacij ali posreduje samo nepopolne informacije glede svojega znanja in izkušenj ter finančnega položaja in naložbenih ciljev, Banka ne more oceniti, ali je določena investicijska storitev oziroma produkt, primerna za to stranko.

Če neprofesionalna stranka zahteva nižji nivo varstva (profesionalno obravnavo), mora izpolnjevati vnaprej določene kriterije 208. člena ZTFI in pisni zahtevi za drugačno obravnavo predložiti pisno izjavo, da razume posledice izgube varstva pravic, ki jih je imela kot neprofesionalna stranka.

3. Primerna nasprotna stranka po samem zakonu je oseba države članice:
- investicijsko podjetje,
- kreditna institucija,
- zavarovalnica oziroma pozavarovalnica,
- kolektivni naložbeni podjemi UCITS in družbe, ki upravljajo te podjeme,
- pokojninski skladi in družbe, ki upravljajo te sklade,
- druge nadzorovane finančne družbe,
- osebe, katerih redno dejavnost predstavlja poslovanje s finančnimi instrumenti na blago oziroma izvedenimi finančnimi instrumenti na blago za svoj račun, razen če so vključene v skupino, katere osnovna dejavnost je opravljanje investicijskih storitev,
- osebe, ki imajo položaj lokalnega podjetja po drugem odstavku 14. člena ZBan-1.
- Poleg naštetih družb lahko Banka brez posebne zahteve stranke razvrsti v kategorijo primerna nasprotna stranka, tudi drugo družbo države članice, ki izpolnjuje vnaprej določene zahteve, ki vključujejo količinske pragove.

Kot primerno nasprotno stranko lahko Banka razvrsti stranko, za katero opravlja transakcije, ki pomenijo posredovanje ali izvrševanje naročila stranke ali poslovanja Banke za svoj račun. V primerih, ko Banka za primerno nasprotno stranko opravlja tudi ostale investicijske storitve, Banka tako stranko za ostale storitve ustrezno razvrsti med profesionalne ali neprofesionalne stranke.

Za primerne nasprotne stranke Banka ni dolžna upoštevati nekaterih zakonskih določil varnega in skrbnega poslovanja v skladu s 235. členom ZTFI, vključno:

- Banka ni dolžna izvrševati naročil pod najugodnejšimi pogoji za primerne nasprotne stranke (226. – 229. in 231. člen ZTFI),
- Banki ni treba ločeno za vsako primerno nasprotno stranko voditi vseh dokumentov o pogodbah o investicijskih storitvah (sedmi odstavek 202. člena ZTFI),
- določbe o informacijah in tržnih sporočilih (212. člen ZTFI),
- Banka nima pojasnilnih obveznosti do primerne nasprotne stranke (214., 215. in 218. člen ZTFI),
- s primerno nasprotno stranko Banka ni dolžna skleniti pisne pogodbe in ji predložiti splošnih pogojev poslovanja (216. člen ZTFI),
- Banka primerni nasprotni stranki ne poroča o opravljenih poslih (217. člen ZTFI).

Če primerna nasprotna stranka zahteva višji nivo varstva za transakcije oziroma posle s finančnimi instrumenti in pri tem izrecno ne navede, ali bi želela profesionalno ali neprofesionalno obravnavo, jo Banka obravnava kot profesionalno stranko. Če stranka zahteva višjo raven varstva se smiselno spremenijo pogoji poslovanja

Opozorilo

To obvestilo velja kot pisno opozorilo Banke iz 2. točke prvega odstavka 209. člena ZTFI o varstvu in pravicah strank. Stranka poda izjavo iz 3. točke prvega odstavka 209. člena ZTFI, da se zaveda posledic izgube varstva pravic, če v skladu s Politiko razvrščanja strank NLB d.d. zahteva nižji nivo varstva.

Banka stranko opozarja, da je stranka dolžna Banko sproti obveščati o kakršnikoli spremembi, ki bi lahko vplivala na njeno razvrstitev v posamezno kategorijo.

NLB d.d.
Trg republike 2
SI-1000 Ljubljana

T: +386 1 477 20 00
E: info@nlb.si
www.nlb.si

Obr.: **SPPFI** (november 2011), Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Trg republike 2, 1000 Ljubljana
Tiskovina je informativne narave. Pridržujemo si pravico do sprememb. Za napake v tisku in morebitne skrite napake v zvezi s tiskom ne prevzemamo odgovornosti. Vsi uporabniki objavljeno vsebino uporabljajo na lastno odgovornost. Vabimo vas, da ob sklenitvi pogodbe v banki preverite veljavne pogoje in lastnosti storitve.